

Miksi perustaa avoin yhtiö?

Hanssi Laajajarvi

Tekijä(t) Hanssi Laajajarvi	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko Miksi perustaa avoin yhtiö?	Sivu- ja liitesivumäärä 51+3
<p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää avoimen yhtiön perustamiseen liittyvät riskit ja hyödyt. Tutkimuksen lisäksi työ tarjoaa yrittäjille ja etenkin uusille yrittäjille varteen otettavaa tietoa yrittäjyydestä ja eri yritysmuotojen eroavuudesta, toimien eräänlaisena yritysoppaana.</p> <p>Tutkimuksen toisessa luvussa selvitetään, mitä yrittäjyys vaatii, kuinka yrittäjäksi ryhdytään ja minkälainen merkitys liikeidealla on. Luvussa perehdytään tarkemmin erilaisiin syihin, joiden takia henkilö ryhtyy yrittäjäksi ja tarkastellaan henkilökohtaisia taitojen soveltuvuutta yrittäjyyteen. Luku käsittelee myös liikeidean kehitystä liiketoimintasuunnitelmaksi. Luvussa 3 vertaillaan tunnetuimpia yritysmuotoja, jotka ovat toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta. Luvussa keskitytään yksityiskohtaisesti selvittämään jokaisen yritysmuodon toimintaa ja niiden eroavuutta. Luku 4 paneutuu syvällisemmin avoimeen yhtiöön ja sen toimintaan.</p> <p>Tutkimus on toteutettu laadullisena tutkimuksena syksyn 2014 ja kevään 2016 välisenä aikana. Työn aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua. Haastatteluihin valittiin kuusi avoimen yhtiön yrittäjää, joista kaksi toimii samalla alalla. Haastattelut suoritettiin alkuvuonna 2015 ja aineiston purkaminen ja analysointi valmistui vuoden 2016 maaliskuun loppuun mennessä.</p> <p>Tutkimuksen perusteella avoin yhtiö on erittäin haavoittuvainen, jonka toiminnassa yhtiömiesten välinen luottamus nousee merkittäväksi tekijäksi. Tutkimuksesta selvisi konkreettisia hyviä ja huonoja puolia avoimesta yhtiöstä sekä minkälaiseen toimintaan ja ajankohtaan avoin yhtiö sopii.</p> <p>Tutkimuksessa kävi ilmi, että avoin yhtiö sopii parhaiten sellaiseen toimintaan, jossa työ voidaan suorittaa omilla käsillä eli fyysisellä työllä, jossa ei tarvita esimerkiksi kalliita laitteita tai muuta koneistoa. Tutkimus osoitti, että avoimen yhtiön yksinkertainen ja nopea toiminta, jossa luotettavan yhtiökumppanin myötä myös taloudellinen vastuu voidaan jakaa, on joissain tilanteissa toimiva ratkaisu. Yhtiömuotoon vaikuttavat riskit ja sen tuntemattomuus, eivät tulosten mukaan kannusta asiaan perehtymätöntä henkilöä valitsemaan kyseistä yritysmuotoa, ainakaan ensimmäiseksi yritykseksi.</p>	
Asiasanat Yrittäjyys, liiketoimintasuunnitelma, toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Aloittelevalle yrittäjälle	3
2.1	Yrittäjän ominaisuuksien tarkastelu	3
2.2	Liikeideasta liiketoimintasuunnitelmaksi	6
3	Yritysmuotojen vertailu	7
3.1	Yritystoiminta Suomessa.....	7
3.2	Yritysmuotoja koskeva lainsäädäntö	8
3.3	Yritysmuodon valinta.....	10
3.3.1	Toiminimi	12
3.3.2	Avoin yhtiö	12
3.3.3	Kommandiittiyhtiö.....	13
3.3.4	Osakeyhtiö	14
3.3.5	Osuuskunta.....	15
3.4	Yritysmuotojen vertailutaulukko.....	16
4	Avoimen yhtiön perustaminen	18
4.1	Lähtökohdat	18
4.2	Yhtiösopimus	18
4.3	Rekisteröinti	19
4.4	Palkanmaksu, kirjanpito, vakuutukset, verotus	19
4.5	Yhtiömiesten välinen luottamus ja vastuu.....	20
5	Tutkimus	22
5.1	Tutkimusmenetelmä ja luotettavuus	23
5.2	Tutkimuksen tulokset	25
5.2.1	Haastateltavien taustaa	25
5.2.2	Yrittäjyys	26
5.2.3	Avoin yhtiö yhtiömuotona	32
5.2.4	Yrittäjyys Suomessa.....	36
5.2.5	Tulevaisuuden suunnitelmat ja tulevaisuuden yrittäminen	39
5.3	Pohdinta.....	42
	Lähdeluettelo	47
	Liitteet.....	50
	Liite 1. Haastattelulomake	50

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on vastata kysymykseen ”Miksi perustaa avoin yhtiö” sekä olla tietopaketti etenkin aloittelevalla yrittäjälle. Työ tarjoaa tietoa yrittäjyydestä ja yritysmuodoista. Vastauksia tutkimusongelmaan on haettu avoimen yhtiön vahvuuksista ja heikkouksista teorian ja haastatteluiden avulla. Tutkimusongelmaa on lähestytty vertailemalla tunnetuimpia yritysmuotoja sekä kiinnittämällä huomiota itse yrittäjän ominaisuuksiin.

Erillistä toimeksiantajaa ei tutkimuksessa ole ollut, vaan kiinnostus yrittäjyyteen ja yritysmuotoihin on lähtenyt tutkijana toimineelta opiskelijalta. Tutkija haaveilee itse tulevaisuudessa yrittäjän urasta. Tutkija oli myös kuullut negatiivisia kommentteja koskien avointa yhtiötä yritysmuotona, tästä johtuen tutkija halusi vertailla eri yritysmuotoja. Kiinnostus yritysmuotoihin helpotti työn rajausta ja työssä keskitytään näin ollen syvällisemmin avoimeen yhtiöön. Luotettavaa ja ajankohtaista lähdeaineistoa aiheeseen oli tarjolla paljon. Yritysmuotoja käsittelevää kirjallisuutta löytyi jokaisesta pienemmästäkin kirjastosta sekä internetistä useilta eri sivustoilta. Tärkeimmäksi lähteeksi osoittautui Finlexin sivusto, josta etsittiin tietoa lakipykäliden kautta.

Työ sisältää runsaasti teoriaa yrittäjyydestä sekä yritysmuodoista ja etenkin avoimesta yhtiöstä. Työ on jaoteltu eri aiheita käsitteleviin osioihin. Ensimmäinen luku käsittelee yrittäjän ominaisuuksia. Luku vastaa minkälaisia ominaisuuksia ja tietotaitoa aloittelevalla ja toimintansa jo aloittaneella yrittäjällä tulisi olla. Ominaisuuksien tarkastelussa on hyödynnetty SWOT-analyysia, jota yrittäjän on hyödyllistä käyttää myös liiketoimintasuunnitelmassaan. Liiketoimintasuunnitelmaa on käsitelty myös tässä luvussa, jossa on pyritty tuomaan tärkeimpiä tekijöitä ilmi liiketoimintasuunnitelmasta. Toisessa työn osassa keskitytään tunnetuimpiin yritysmuotoihin ja yritysmuodon valintaan. Toiminimen, avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön, osakeyhtiön ja osuuskunnan perustietoja on kerätty aiheita käsittelevästä kirjallisuudesta, internetistä ja yritysmuotoja koskevista lakisivustoilta. Tämä työn osio käsittelee myös yritysmuotojen jakautumisen Suomessa määrällisesti. Luvun loppuun on luotu vertailutaulukko, jossa vertaillaan yritysmuotojen eroavaisuuksia.

Kolmannessa osiossa keskitytään avoimeen yhtiöön, jota tarkasteltiin koko työssä syvällisemmin. Luvun tarkoituksena on ollut antaa lukijalleen ja kirjoittajalleen vahva tuntemus avoimeen yhtiöön liittyvistä tekijöistä. Tietojen avulla on pystytty etsimään hyviä ja huonoja puolia tästä yhtiömuodosta. Neljäs osio on jatkoa kolmannelle. Se etsii tietoa avoimesta yhtiöstä haastatteluiden kautta. Teemahaastatteluina käydyistä yrittäjähaastatteluista kerättiin tietoa avoimen yhtiön perustaneilta yrittäjiltä. Haastatteluiden tarkoituksena oli etsiä empiiristä tietoa avoimen yhtiön hyvistä ja huonoista puolista. Haastatteluissa tutkittiin

myös avoimen yhtiön yhtiömiesten välistä luottamusta sekä millaisena yrittäjät kokevat avoimen yhtiön arvostuksen tällä hetkellä Suomessa.

Viimeinen osio käsittelee tulosten analysointia ja johtopäätöksiä. Luvussa vastataan tutkimusongelmaan ja pyritään löytämään mahdollisia kehitysehdotuksia sekä syvällisiä näkemyksiä avoimesta yhtiöstä. Lisäksi tarkastellaan opiskelijan omaa suoriutumista koko opinnäytetyöprosessista.

2 Aloittelevalle yrittäjälle

Koulutuksen jälkeen ihmisen tärkeä rajapyykki elämässä on ammatinvalinta. Mikäli henkilöllä on koulutustaan vastaava unelma-ammatti tiedossa, on askel kohti itsenäiseen elämään helpompi toteuttaa. Toinen erinomainen työllistymismahdollisuus löytyy oman yrityksen perustamisesta. Tämä opinnäytetyön luku kertoo yrittäjyydestä haaveilevalle tietoa itse yrittäjän ominaisuuksista.

Erilaiset syyt ohjaavat ihmisiä yrittäjiksi. Toisille yrittäjyys on itsestänselvyys ja luonnollinen asia, kun taas toinen saattaa päätyä yrittäjäksi sattumien kautta. Perheen yritystoiminnan jatkaminen antaa uudelle sukupolvelle keinon ryhtyä yrittäjäksi, valmis liikeidea antaa uudelle yrittäjälle mahdollisuuden tehdä jotain uutta tai kehittää jo ennestään olemassa olevaa ideaa. Työn ja harrastusten kautta ihminen saa kokemusta ja saavuttaa osaamista, joka voi poikia liikeidean ja innostaa yrittäjäksi. Yrittäjän elämä voi kuitenkin alkaa myös täysin sattumalta, johtuen erilaisista tilaisuuksista, sattumista tai tarjouksista, joissa ihminen kokee, että hänellä olisi mahdollisuus ansaita toimeentulonsa kyseisellä keinolla. Myös jokin erityinen ammattitaito tiettyyn asiaan voi nostaa yrittäjän halun esille. Lähtökohtaisesti yrityksen perustaminen syntyy yrittäjän omasta halusta, tahdosta, varmuudesta ja liikeideasta, joiden varaan yritystoimintaa on hyvä rakentaa. (Yrittäjät 2014a.)

Yrittäjän elämään liittyy paljon vastuuta. Ajatus yrittäjän vapaudesta tuo esille myös kolikon kääntöpuolen. Yrittäjän elämä voi tuntua yksinäiseltä ja raskaalta. Vastuu omasta onnistumisesta lisääntyy ja paineet toimeentulon saavuttamiseksi kasvavat. Velvollisuudet yritystä kohtaan pitää täyttää ja motivaatio työhön täytyy pystyä säilyttämään. Näiden tekijöiden takia, olisi tärkeää, että halu yrittää lähtee yrittäjästä itsestään. Ihmissuhteiden merkitys kuten perheen ja ystävien läsnäolo tukevat yrittäjää arjen haasteista. (Uusyrittäjäkeskus 2014.)

Tämän luvun seuraavissa osioissa perehdytään tarkemmin yrittäjän ominaisuuksiin ja luodaan hänestä mielikuvituksellinen SWOT-analyysi.

2.1 Yrittäjän ominaisuuksien tarkastelu

Hyvän yrittäjän ominaisuuksia on hankala rajata yhdeksi kokonaisuudeksi, koska eri aloilla toimivilta yrittäjiltä vaaditaan erilaisia ominaisuuksia ja taitoja. Lähtökohtaisesti yritystoiminnan aloittamiseen tarvitaan halu yrittää, hyvä liikeidea, ammattitaito, kokemukset ja mahdollisesti alkupääomaa yritysmuodosta riippuen. Niin kuin edellä jo mainittiin, yrittäjän ominaisuuksiin tai yrittäjäksi ryhtymiseen ei ole olemassa valmista kaavaa. Ihmisillä on esimerkiksi erilaisia luonteenpiirteitä tai ammattitaitoja, jotka edesauttavat yrittäjäksi aiko-

vaa. Hyvä ammattitaito joltain alalta auttaa yrittäjää luomaan itselleen yrityksen. Yrittäjyyteen liittyy sekä vapautta että vastuuta. Tältä osin menestyvän yrittäjän ominaisuuksia voisivat olla itseluottamus, halu kehittyä, kyky työskennellä itsenäisesti sekä kyky ottaa vastuuta ja riskejä. Luonteenpiirteet ohjaavat yrittäjää ja ihmistä. Ahkeruus, luovuus ja oma-aloitteisuus edesauttavat yrittäjää muun muassa kehittämään ja ylläpitämään yrityksensä toimintaa. Verkostoituminen on aloittelevalla yrittäjälle erittäin tärkeää. Tällä tavalla hän voi luoda uusia suhteita yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden kesken. Verkostoitumiseen liittyvät sosiaaliset taidot kuten yhteistyökyky ja ulospäin suuntautuneisuus, jotka ovat välttämättömiä luonteenpiirteitä asiakassuhteiden ja yhteistyökumppaneiden hoidossa. Verkostoituminen vaatii yrittäjältä sitkeyttä, lisäksi paineensietokyky ja usko omaan tekemiseen ohjaavat yrittäjää kohti tulevaisuutta vaikeinkin aikoina. Myös käsitys talouden pidosta hyödyttää yrittäjää suunnittelemaan investointejaan ja rahakäyttöä. (Yrittäjät 2014, Kallio 2008,9–10.)

Yrittäjän on hyödyllistä tutkia niin itseään kuin liikeideaansa erilaisin keinoin. Yksi hyödyllinen analyysi on SWOT-analyysi. Analyysin nimi tulee englannin kielen sanoista ”Strengths” (vahvuudet), Weaknesses (heikkoudet), Opportunities (mahdollisuudet) ja Threats (uhat). Nämä osiot on jaoteltu sisäisiin ja ulkoisiin tekijöihin. Jaotelluista ominaisuuksista luodaan neliruutuinen kuvio, johon kerätään tietoa kohteesta. Analyysin tarkoituksena on ohjata prosessia sekä luoda toimintasuunnitelma, mitä vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi ja miten negatiiviset asiat muutetaan vahvuuksiksi. Analyysin avulla voidaan myös luoda tulevaisuuden näkymää, mitä mahdollisuuksia voidaan hyödyntää sekä miten uhat voidaan välttää. SWOT-analyysi voi olla kuitenkin subjektiivinen, jolla tarkoitetaan, että samanlaisia tuloksia ei välttämättä saada, jos kaksi eri henkilöä luo analyysin samasta asiasta. Tämä voidaan kuitenkin nähdä mahdollisuutena löytää uusia näkökulmia. (OPH 2014a.)

Yrittäjäksi haaveilevan on hyvä hyödyntää SWOT-analyysia, jossa tarkastellaan itse yrittäjää ja liikeideaa erikseen. Analyysin kautta tuleva yrittäjä oppii tuntemaan itseään paremmin ja hän pystyy luomaan käsityksen omista vahvuuksistaan ja heikkouksistaan. Hän voi myös teettää jonkun toisen tekemään hänestä analyysin, jonka myötä voidaan löytää uusia näkemyksiä. Analyysiin kerätään tietoa, minkälaisia vahvuuksia ja heikkouksia yrittäjällä on ja minkälaisia mahdollisuuksia ja uhkia ulkoinen ympäristö yrittäjälle luo. Alapuolelle on luotu kuvitteellinen SWOT-analyysi, johon on tuotu joitain esimerkkejä vahvuuksista ja heikkouksista. Esimerkit voivat osua toiseen henkilöön, kun taas toinen kokee esimerkit itselleen päinvastaisiksi. (OPH 2014b.)

Kuvitteellisessa taulukossa 1. on tarkasteltu itse yrittäjää. Sisäisen ympäristön vahvuuksiin ja heikkouksiin on kerätty ominaisuuksia henkilön luonteenpiirteistä ja taidoista. Vahvuudeksi on esimerkiksi valittu yrittäjän halu ja tahto yrittää sekä ammattitaito. Näiden ominaisuuksien kautta yrittäjällä on hyvä mahdollisuus lähteä toteuttamaan liikeideaansa, koska nämä ovat tärkeitä yrittäjälle. Heikkoudeksi on vastakohtaisesti asetettu saamattomuus ja laiskuus. Tällä tarkoitetaan, että henkilö ei välttämättä sovi henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella ainakaan yksityisyrittäjäksi, mikäli henkilö saattaa jättää asioita hoitamatta tai ei yksinkertaisesti saa mitään aikaan. Tässä tapauksessa henkilön tulisi pohtia, onko hän sittenkään vielä valmis yrittäjäksi. Ulkoisen ympäristön laatikot on täytetty mahdollisuuksien osalta muun muassa henkilön koulutuksella ja hänen aikaisemmin luomaansa verkostoon. Verkoston avulla yrityksen tunnettavuutta voidaan lisätä ja uusia henkilösuhteita on helpompi solmia. Uhkia puolestaan voivat olla samat kuin vahvuudet, mutta päinvastoin, henkilöllä ei välttämättä ole entuudestaan luotua verkostoa tai riittävää koulutusta. Kaiken kaikkiaan SWOT-analyysi antaa hyvän yhteenvedon, josta voidaan tarkastella, onko vahvuuksia enemmän kuin heikkouksia tai kompensoivatko ne toisiaan. Tämän jälkeen voidaan pohtia onko esimerkiksi liikeidea mahdollinen ja kannattava.

Taulukko 1. Kuvitteellinen SWOT-analyysi

	Vahvuudet (+)	Heikkoudet (-)
Sisäinen ympäristö	<p>Mitä vahvuuksia yrittäjä itse kokee omaavansa?</p> <p>Esimerkkejä: Halu, tahto, ahkeruus, oma-aloitteisuus, ammattitaito, halu kehittyä...</p>	<p>Mitä heikkouksia yrittäjä itse kokee omaavansa:</p> <p>Esimerkkejä: Laiskuus, saamattomuus, äkkipikaisuus, joustamaton, organisointitaidot...</p>
Ulkoinen ympäristö	<p>Mitä mahdollisuuksia ulkoinen ympäristö luo?</p> <p>Esimerkkejä: Koulutus, verkosto, ammattitaito, kielitaito...</p>	<p>Mitä uhkia ulkoinen ympäristö luo?</p> <p>Esimerkkejä: Osaamisen puute, tietämättömyys, koulutus, kilpailijat, resurssit...</p>

2.2 Liikeideasta liiketoimintasuunnitelmaksi

Liikeidea on yrityksen syntymisen kannalta ensi askel ja on yksi yrityksen menestymisen kulmakivistä ja kaiken toiminnan alkupiste. Liikeidean syntymiseen on monia syitä, se voi tapahtua vahingossa tai hautua ja kehittyä yrittäjän mielessä useita vuosia. Itse idea on vasta toiminnan ensimmäinen vaihe, ideaa lähdetään työstämään liiketoimintasuunnitelmaksi, josta voidaan todeta onko idea hyödyllinen ja kannattava, kannattaako sitä toteuttaa. (Meretniemi 2008, 24–28.)

Liiketoimintasuunnitelma on puolestaan kokonaisvaltaisesti perusteltu kuvaus yrityksen toimintaympäristöstä, markkinoiden mahdollisuuksista, yrityksen toiminnasta ja periaatteista sekä resursseista ja niiden kehittämisestä. Liiketoimintasuunnitelma antaa vastauksen moniin toimintaan liittyviin kysymyksiin mitä tehdään, kuka tekee, kenelle, miten, missä, milloin ja miksi? Liiketoimintasuunnitelma on tarkoitettu yrittäjälle itselleen, rahoittajille ja sijoittajille. Liiketoimintasuunnitelma sisältää kannattavuuslaskelman, jossa lasketaan menojen ja tulojen erotusta, joka auttaa ymmärtämään liiketoiminnan kannattavuutta. Hyvä liiketoimintasuunnitelma on ytimekäs, johdonmukainen ja jatkuvasti kehittyvä. (Yritysuomi 2014c.)

Liiketoimintasuunnitelmassa korostuu tulevaisuuden merkitys. Syvällisemmin liiketoimintasuunnitelma vastaa kysymyksiin, missä tilanteessa yritys on nykyhetkellä, mihin yritys on menossa ja miksi sekä miten valittu päämäärä saavutetaan. Näiden edellä mainittujen tekijöiden riippuvuuksien kautta yrittäjä voi luoda analyysejä ja määrittää strategian, jota seuratessa yrityksen johtaminen ja toiminta on helpompaa. ”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”- sanonta on oiva liikesuunnitelmaa tehdessä. (Kinkki 2009, 232–234.)

Edellä jo mainittiinkin, että liiketoimintasuunnitelma on liikeideaa kattavampi. Se on yritystoiminnan perusteellinen suunnitelma ja perustelee liikeidean kokonaisvaltaisesti, miksi tämä idea on kannattava ja miksi tämä idea kannattaa toteuttaa. Hyvä liiketoimintasuunnitelma on menestyvän yrityksen perusta ja ohjenuora, jonka avulla voidaan saavuttaa rahoittajien kiinnostus. Ennen kaikkea liiketoimintasuunnitelma on itse yrittäjää varten, jonka avulla hän voi ohjata, johtaa ja seurata yrityksen toimintaa. Hyvä liiketoimintasuunnitelma esittelee yrityksen perustiedot kuten nimen, toimialan, yritysmuodon ja tiedon perustajista. Se kuvaa yrityshanketta, mitä myydään ja kenelle sekä kartoittaa kilpailijat ja markkinat. Liiketoimintasuunnitelman tulisi myös kattaa laskelmat voimavaroista, kannattavuudesta, myynnistä sekä rahoituksesta. Lisäksi yrittäjän kannattaa esitellä kirjanpidon ja talouden suunnitelmat. SWOT-analyysillä on mahdollista tutkia vahvuuksia ja heikkouksia. (Holopainen 2014, 12–13.)

3 Yritysmuotojen vertailu

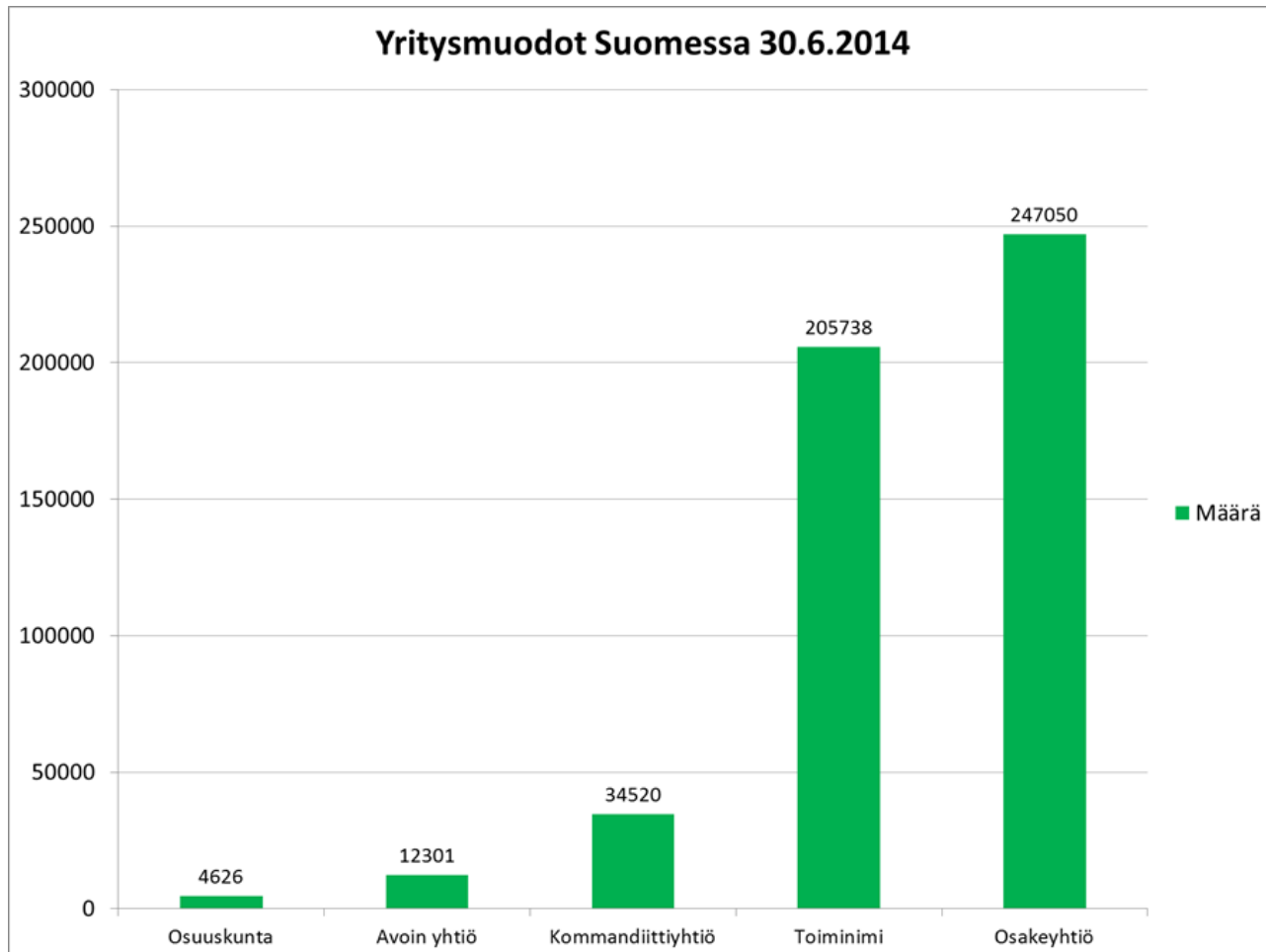
Aloittavalla yrittäjällä on useita vaihtoehtoja aloittaa liiketoimintansa eri juridisessa muodossa. Alkupääomalla ja yhtiömiesten määrällä on kuitenkin vaikutusta yritysmuodon valintaan. Nämä vaihtoehdot tulee miettiä tarkkaan ja valita itselleen ja omaan toimintaan sopivin ja tarkoituksenmukaisin yritysmuoto. Toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta ovat tunnetuimpia yritysmuotoja, joista yrittäjä valitsee itselleen sopivimman. Yritysmuotoa valittaessa yrittäjän tulee selvittää päätökseen, vastuuseen ja verotukseen liittyvät kysymykset. Tämä luku sisältää katsauksen Suomen yritystoiminnasta, kuinka paljon edellä mainittuja yritysmuotoja Suomeen on rekisteröity rekisterihallitukseen. Luku käsittelee myös, mitä laki määrää ja minkälaisia säädöksiä on eri yritysmuodoille. Lisäksi luku käsittelee eri yritysmuotoja alaotsikoissa. Luvun lopussa on vertailua yritysmuotojen välillä ja selvennetään hieman eri yritysmuotojen verotusta.

3.1 Yritystoiminta Suomessa

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) on Suomen valtion omistama virasto ja kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan. PRH:n tehtäviä on rekisteröidä yritykset, säätiöt ja yhdistykset sekä edistää kehitystä kansallisesti ja kansainvälisesti. PRH tutkii ja myöntää patenteja, hyödyllisyyksille, tavaramerkkejä sekä mallisuoja. PRH tarjoaa erilaisia neuvonta-, tieto-, kirjasto- ja koulutuspalveluita. Palveluita voi hyödyntää verkossa, kursseilla, asioimalla PRH:n toimistossa. Lisäksi muun muassa ELY-keskukset, maistraatit ja vero-toimistot tarjoavat PRH:n palveluita ympäri Suomen. PRH:n mukaan kaupparekisteriin rekisteröidään vuosittain yli 30 000 uutta yritystä. Patenttihakemuksia PRH vastaan ottaa vuosittain noin 2 000 ja tavaramerkkirekisteriin saapuu yli 300 hakemusta kuukausittain. (PRH 2014a.)

Aloittelevan yrittäjän olisi syytä perehtyä Patentti- ja rekisterihallituksen tarjoamiin palveluihin, koska heiltä saa paljon tietoa yrityksen toimintaan liittyviin asioihin.

Vuonna 2014 Suomessa oli 30.6 mennessä rekisteröityneenä kaupparekisteriin yhteensä 504 235 yritystä, jotka käyttivät yritysmuotona toiminimeä, avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä, osakeyhtiötä tai osuuskuntaa. Kaiken kaikkiaan kaupparekisteriin oli rekisteröity yhteensä 591 967 yritystä, joihin oli erikseen laskettuna esimerkiksi asunto-osakeyhtiöt, sivililiikkeet, pankkeja ja muita yhdistyksiä. Näitä ei ole huomioitu kyseisessä kuviossa. Kuvio 1. esittelee yritysmuotojen määrät 30.6.2014 mennessä yritysmuotojen osalta.

Kuvio 1. Yritysmuodot Suomessa 30.6.2014. Patentti- ja rekisterihallitus 2014.

Tilastojen mukaan eniten Suomessa oli kaupparekisteriin rekisteröity osakeyhtiöitä. Osakeyhtiöitä oli 247 050 yhtiötä eli 49 % kaikista tähän mukaan lasketuista yrityksistä. Toiseksi eniten oli rekisteröitynä toiminimiä eli yksityisiä elinkeinonharjoittajia, joita oli 205 738 (40,8 %). Kommandiittiyhtiöitä oli 34 520 (6,8 %) ja avoimia yhtiöitä 12 301 (2,4 %). Vähiten oli rekisteröitynä osuuskuntia, joita oli 4626 (0,9 %). (PRH 2014b.)

3.2 Yritysmuotoja koskeva lainsäädäntö

Yritysten päivittäiselle toiminnalle on säädetty erilaisia lakeja ja jokaiselle yritysmuodolle on määritelty omat säädökset lakiin. On olemassa myös yleisiä lakeja, joita sovelletaan kaikkiin yritysmuotoihin kuten laki elinkeinon harjoittamisesta (122/1919) ja kirjanpitolaki (1336/1997).

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta sisältää määräyksiä, jotka koskevat kaikkia yritysmuotoja (122/1919). Laki elinkeinon harjoittamisen oikeuden 1. luvun 1 § säätää, min-käläinen henkilö voi harjoittaa elinkeinoa. Lain mukaan yrittäjän tulee olla luonnollinen henkilö, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella (ETA). Suomalainen yhteisö tai sää-tiö voi myös harjoittaa elinkeino toimintaa sekä Suomessa sivuliikkeen rekisteröinyt ulko-

maalinen yhteisö ja säätiö, joka on perustettu Euroopan talousalueelle sen maan lainsäädännön mukaisesti ja sillä on kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka jossakin Euroopan talousalueella. (Finlex 2015a.)

Kirjanpitolain (1336/1997) mukaan jokainen, joka harjoittaa elantonsa hankkimiseksi liike- tai ammattitoimintaa on kirjanpitovelvollinen. Yritysmuodot, kuten tämän opinnäytetyön yritysmuodot, ovat aina kirjanpitovelvollisia. Lain ensimmäisen luvun 3 § ja 4 § määräävät säännöksiä, joiden mukaan kirjanpidon tulee olla hyvän kirjanpidontavan mukaista sekä tilikauden pituudeksi 12 kuukautta. Tilikausi voi lain mukaan kuitenkin olla joko lyhyempi tai pidempi riippuen yrityksen aloitus tai lopetus ajankohdasta, kuitenkin niin että tilikausi on enintään 18 kuukautta. Lain toinen luku käsittelee liiketapahtumien kirjaamiseen ja kirjanpitoaineistoon liittyviä säädöksiä. Säädösten mukaan kirjanpitovelvollisen tulee merkitä kirjanpitoonsa liiketapahtumina menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät. Tapahtumat tulee lain toisen luvun 2 § mukaan merkitä eri kirjanpitotileille, jotka on pidettävä sisällöltään samana. Laki määrää säädöksiä myös kirjausjärjestyksestä ajankohtien mukaan, kirjausketjusta, kirjanpidon säilyttämisestä ja tilinpäätös ja toimintakertomukseen liittyvistä asioista. (Finlex 2015b.)

Yksityisliikkeeseen sovelletaan edelle mainittuja lakeja, mutta toiminimelle on määritelty myös erillinen toiminimilaki (128/1979), joka esittää säädöksiä erityisesti toiminimen nimeen liittyvistä asioista. Lain yleiset säädökset käsittelevät toiminimen nimeä, sen rekisteröintiä ja verrattavuutta toisiin yksityisliikkeisiin. Laki määrää, että toiminimen nimi tulee olla yksilöllinen, eikä sitä voida sekoittaa toiseen yritykseen, vaan nimen tulee yksilöidä haltijansa yritys. Nimi ei myöskään saa sekoittua suojattuun toiminimeen tai tavaramerkkiin, mikäli yrittäjä käyttää yksityisliikkeensä nimenä esimerkiksi sukunimeään. Nimi ei myöskään saa olla hyvän tavan tai yleisen järjestyksen vastainen tai ilman suostumusta olla sekoitettavissa esimerkiksi taiteeseen tai johonkin muuhun tekijänoikeutta loukkaavaan teokseen. (Finlex 2015c.)

Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö ovat samankaltaisia yritysmuotoja ja niille on säädetty myös yhteinen laki (389/1988) muiden yleisten lakien lisäksi. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön lain ensimmäinen luvun 1 § -5 § käsittelevät yleisiä säännöksiä yhtiön synnystä ja rekisteröinnistä, oikeuskelpoisuudesta, yhtiösopimuksesta ja oikeussäännöksistä. Lain mukaan yhtiö syntyy, kun kaksi tai useampi yhtiömiestä on päässyt sopimukseen yhtiösopimuksesta ja se on ilmoitettu kaupparekisteriin. Yhtiömiehet vastaavat lain mukaan yhtiön velvoitteista kuin omasta velastaan, mutta voivat yhtiösopimuksessa rajoittaa omaisuuspanoksen määräästä. Yhtiösopimusta voidaan muuttaa yhtiömiesten yhteisellä päätöksellä. Lain luvut 2-6 määräävät säännöksiä avoimen yhtiön yhtiömiesten keskinäisistä suhteista, yhtiön edustamisesta, velkavastuusta, selvitystilanteesta ja omaisuuden jaosta.

Lain seitsemäs luku esittää säännökset kommandiittiyhtiöstä, jossa yhtiömiehenä toimii myös yksi äänetön yhtiömies, jonka vastuuta on rajoitettu. Kommandiittiyhtiöön sovelletaan tässä kappaleessa edellä mainittuja lain säännöksiä. (Finlex 2015d.)

Osakeyhtiölaki (624/2006) koskee yksityisiä ja julkisia osakeyhtiöitä. Lain ensimmäisen luvun 2 § mukaan osakkeenomistaja ei vastaa yhtiön velvoitteista henkilökohtaisesti, mutta yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä velvollisuuksia suorittaa maksuja yhtiölle. Momentin 3 § mukaan yksityisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 2 500€ ja julkisen 80 000€. Osakeyhtiölain toinen luku käsittelee perustamista. Luvun mukaan osakkeenomistajien on laadittava kirjallinen perustamissopimus allekirjoituksineen, jotta osakeyhtiö syntyy. Sopimuksen tulee sisältää päivämäärän, merkityt osakkeet, osakkeesta yhtiölle maksettavan määrän, maksuajan sekä hallituksen jäsenet. Osakeyhtiön muut luvut käsittelevät säännöksiä muun muassa yhtiön voitonjaosta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä, hallituksesta ja edustamisesta. Lain kuudennen luvun 1 § mukaan osakeyhtiöllä tulee olla hallitus ja sillä voi olla toimitusjohtaja ja hallintoneuvosto. (Finlex 2015e.)

Osuuskunnille on säädetty osuuskuntalaki (421/2013). Lain ensimmäisen momentin luvun 1 § -9 § käsittelevät osuuskunnan toiminnan keskeiset periaatteet kuten vastuu asiat, jäsenten pääomaan liittyvät menetelmät, periaatteet ja tehtävät. Toisessa luvussa määritellään osuuskunnan perustamiseen liittyvät tekijät lain ohella. Lain toisen luvun 1 § ja 2 § sisältävät säännökset perustamissopimuksesta ja sen sisällöstä. Osuuskunnan perustamiseksi vaaditaan kirjallinen sopimus kaikkien jäsenten allekirjoitettuna. Jos sopimuksen yhteydessä annetaan osuuksia tai osakkeita myös muille kuin jäsenille, on tällöin myös heidän allekirjoitettava kyseinen perustamissopimus. Sisällöltään perustamissopimuksen tulee olla osakeyhtiölain vertainen. Myös tilikaudesta on määrättävä sopimuksessa tai säännöksissä. Laki vaatii, että osuuskunnalla on osakeyhtiön mukaan toimitusjohtaja, hallinto, tilintarkastajat ja toiminnantarkastajat, jos osuuskunnassa on tällainen toimielin. (Finlex 2015f.)

3.3 Yritysmuodon valinta

Yritysmuodot eroavat toisistaan useilla eri tavoilla. Tämän takia oikean yritysmuodon löytäminen on yrityksen toiminnan kannalta tärkeää. Lakien mukaan toiminta on eri yritysmuodoissa erilaista. Yrittäjän tulee tietää, minkälainen on oman yritysmuodon lainsäädäntö. Lisäksi yrittäjän tulee pohtia yritysmuodon valintaa, jotta toiminta olisi organisoitua ja kannattavaa. Valintaan liittyvät muun muassa perustajien lukumäärään, pääoman tarpeeseen, vastuun jakoon, toiminnan joustavuuteen, tulevaisuuteen, voiton- ja tappionjakoon ja verotukseen liittyvät tekijät. Yritysmuotojen eroavaisuuksien myötä perustajien lukumäärällä on vaikutusta siihen, mikä sopii omalle yritykselle. (Holopainen 2014, 22.)

Yksinyrittäjän on yksinkertaisinta toimia yksityisenä elinkeinonharjoittajana ja perustaa toiminimi itselleen. Henkilöyhtiöihin eli avoimiin ja kommandiittiyhtiöiden perustamiseen vaaditaan vähintään kaksi yhtiömiestä. Suurempi joukko yhtiömiehiä voivat valita joko osuuskunnan tai osakeyhtiön yhtiömuodokseen. Osuuskunta ja osakeyhtiö voivat myös olla yhden miehen yhtiötä, tällöin on hallitukseen valittava ainakin yksi varajäsen. Pääoman tarve muodostuu yhtiön toiminnan laajuuden osalta ja minkälaisia investointeja vaaditaan toiminnan aloittamiseksi. Jos pääomaa tarvitaan runsaasti, valitaan useimmiten osakeyhtiö yhtiömuodoksi. Yksityiselle elinkeinonharjoittajalle ei esimerkiksi ole lain mukaan erikseen määrätty pääomanmäärää. (Holopainen 2014, 22.)

Vastuussa ja toiminnan joustavuudessa tulee yritysmuotoa valittaessa miettiä, kuinka monta henkilöä vastaa ja päättää toiminnasta. Byrokratia on pakollinen osakeyhtiössä ja osuuskunnassa, lisäksi näissä yritysmuodoissa on useita henkilöitä, joilla on velvoitteita yritystoiminnassa. Yksityinen elinkeinonharjoittaja vastaa toiminnasta koko omaisuudellaan ja tekee itse päätökset. Henkilöyhtiöissä on vastaavanlainen käytäntö. Jatkuvuuden kannalta toiminimi on kaikkein haavoittuvin, etenkin jos yrittäjä kuolee eikä jatkotoimenpiteitä kuten sukupolvenvaihdosta ole suunniteltu. Muissa yritysmuodoissa toiminnan jatkuvuus on helpompi taata. Henkilöyhtiöissä yhtiömiehen osuudet voidaan luovuttaa seuraavalle muiden yhtiömiehen suostuksesta. Osakeyhtiössä ja osuuskunnassa vaihtuvuus on yleistä, eikä sillä ole välttämättä vaikutusta yrityksen toimintaan. (Holopainen 2014, 22–23.)

Tulevaisuudessa laajenemissuunnitelmat on resurssien takia helpompi suorittaa isoimmissa yhtiöissä kuin esimerkiksi toiminimessä, koska laajentaminen saattaa vaatia runsaasti omaisuutta. Voitonjako ja tappion kattaminen jakautuu erilailla eri yritysmuodoissa. Yksityinen elinkeinonharjoittaja saa itse kaikki voitot, mutta on vastuussa myös kaikista tappioista. Henkilöyhtiöissä yhtiömiehet sopivat voiton ja tappion perusteista. Kommandiittiyhtiöissä suoritetaan ensin korko tilikauden alkaessa maksetulle panokselle äänettömille yhtiömiehille, jonka jälkeen loppuosa jaetaan vastuunalaisille yhtiömiehille. Myös tappiot jaetaan tasan yhtiömiesten kesken. Osakeyhtiössä osakkeen arvo määrää osakkaille maksetun korvauksen osinkona. Osuuskunnalle kuuluu nettovarallisuus ja ylijäämä. Ylijäämä voidaan jakaa jäsenille ja osuuden ja osakkeen omistajille, jos säännöissä niin määrätään. Tätä ennen on kuitenkin vähennettävä ylijäämä taseen mukaisesta tappiosta edellisiltä tilikausilta ja siirrettävä se vararahastoon, jota on kerrytettävä vähintään 2500 euroon asti. Ylijäämän jako suoritetaan jäsenille siltä osin, kun he ovat käyttäneet hyväkseen osuuskunnan palveluita, jos säännöissä ei määrätä toisin. (Holopainen 2014, 23.)

3.3.1 Toiminimi

Yksityinen toiminimi eli yksityisliike on Suomessa yksinkertaisin vaihtoehto aloittaa oma yrittäjän ura. Toiminimi vaatii vähän byrokratiaa, on halpa ja sen perustaminen käy nopeasti luonnolliselta henkilöltä. Toiminimellä toimivalla yksityisen elinkeinoharjoittajalla tulee olla pysyvä asuinpaikka Euroopan talousalueella (ETA-alue). Muut toiminimeä perustavat tarvitsevat luvan patentti- ja rekisterihallitukselta. Kansalaisuus ei vaikuta luvan saantiin ja lupia on myönnetty pysyvästi Luganon sopimukseen liittyneessä maassa asuville henkilöille. Kukkakauppa, taksit, ja asianajotoimistot ovat esimerkkejä yrityksistä, joiden yritysmuoto on toiminimi. Useimmiten yrityksen toiminta perustuu yrittäjän omaan osaamiseen ja ammattitaitoon. (Meretniemi 2008, 42.)

Toiminimen perustamiseen ei ole olemassa pääoman minimimäärää ja itse yrittäjä toimii ainoana toimielimenä ja edustajana. Yrittäjän työpanos riittää, mutta hän voi sijoittaa yritykseensä myös rahaa. Yrittäjän ei välttämättä tarvitse tehdä erillistä rekisteröinti ilmoitusta, mutta tämä on tehokkain tapa suojata yrityksen toiminimi. Perustamisilmoitus on kuitenkin tehtävä kaupparekisteriin, jos yrityksellä on palveluksessaan muu henkilö kuin puoliso, hänellä on kodistaan erillinen toimitila tai hän harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa. (Meretniemi 2008, 43.)

Tilintarkastuksesta ei laissa ole määräyksiä. Rahoittajat voivat kuitenkin vaatia tilintarkastuslausuntoa yhtenä ehtona rahoituksen myöntämiseen. Näin ollen yrittäjä voi itse suorittaa yrityksensä kirjanpidon, mikäli osaaminen häneltä tähän löytyy. Muussa tapauksessa on yrittäjän hyvä hyödyntää ammattiosaamista kirjanpidossa epäselvyyksien välttämiseksi. (Meretniemi 2008, 43.)

Yksityisliikkeen yrittäjä edustaa yritystään yksin ja voi päättää kaikista yritystä koskevista asioista yksin tai mukana olevan aviopuolisonsa kanssa. Myös vastuu yrityksen taloudesta kuuluu yrittäjälle. Yrittäjä voi antaa toiselle henkilölle prokuran eli nimenkirjoitusoikeuden, jolla on myös mahdollisesti lupa toimia yrityksen nimissä. Yrittäjä voi halutessaan merkitä hänet kaupparekisteriin (Holopainen 2014, 23).

3.3.2 Avoin yhtiö

Avoimen yhtiön perustamiseen tarvitaan vähintään kaksi yhtiömiestä. Yhtiömieheksi kelpaavat luonnolliset henkilöt ja vähintään toisella yhtiömiehellä on oltava asuinpaikka ETA-alueella. Yhtiömieheksi sopii myös jokin yhteisö, esimerkiksi toinen yhtiö. Mikäli yhtiömies on oikeushenkilö ja hänellä on kotipaikka ETA-alueella, on myös hänellä mahdollisuus aloittaa avoimen yhtiön yhtiömiehenä. Mikäli mikään edelle mainituista vaatimuksista ei täyty, on PRH:lta haettava lupa kaikille yhtiömiehille. Lupia on myönnetty esimerkiksi py-

syvästi Sveitsissä asuville henkilöille. Yhtiö katsotaan purkautuneeksi, jos yhtiömiesten lukumäärä putoaa yhteen, eikä se nouse vuoden kuluessa vähintään kahteen. (Holopainen 2014, 24.)

Avoimessa yhtiössä voi olla toimitusjohtaja, hallitus ja yhtiömiesten kokous, jos näistä on sovittu. Nämä eivät kuitenkaan ole pakollisia toimielimiä. Avoimen yhtiön on ilmoitettava toimitusjohtaja kaupparekisteriin, jos hänet on valittu. Muita toimielimiä ei tarvitse ilmoittaa kaupparekisteriin. (Holopainen 2014, 24.)

Rahapanosta ei tarvita avoimessa yhtiössä, vaan pelkkä yhtiömiesten työpanos riittää. Mikäli lainsäädäntö, yhtiösopimus tai yhtiömiehet edellytävät valintaa, ei avoimen yhtiön tarvitse valita erillistä tilintarkastajaa. Tilintarkastajan valintaan liittyvät kuitenkin tilintarkastuslain määräämiä ehtoja. Jos taseen loppusumma ylittää 100 000 €, liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 € tai palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä, yritys tarvitsee tilintarkastajan, mikäli kaksi tai useampi näistä säännöksistä täyttyy. Jos enintään yksi edellisistä edellytyksistä täyttyy päättyneellä, että sitä edeltäneellä tilikaudella, ei tilintarkastajaa tarvitse nimetä. Yhtiömiehet valitsevat tilintarkastajan yksimielisellä päätöksellä, jollei asiasta ole sovittu toisin. Lisäksi yhtiömiehillä on mahdollisuus nimetä varatilintarkastaja. Valitun tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HTM-tilintarkastaja taikka KHT- tai HTM-yhteisö. KHT- tai HTM-tilintarkastajan varatilintarkastajaa ei lain mukaan tarvita. (Holopainen 2014, 24–25.)

Avoimessa yhtiössä jokaisella yhtiömiehellä on oikeus edustaa yhtiötä. Yhtiömiesten välisellä sopimuksella voidaan rajoittaa edustamisoikeutta joko yhden tai useamman yhtiömiehen osalta. Yhtiömiehet voivat antaa prokuran, jolla on oikeus edustaa yhtiötä yksin tai yhden tai useamman yhtiömiehen kanssa. Prokuran anto edellyttää yhtiömiesten hyväksyntää yhtiösopimuksessa. Prokura voidaan ilmoittaa kaupparekisteriin perustamisilmoituksen tai muutosilmoituksen yhteydessä. Prokuran anto ei ole pakollista, mutta yhtiöllä täytyy olla edustaja, jonka kotipaikka on Suomessa. Mikäli prokuristi, toimitusjohtaja tai ilmoitettu yhtiömies on ilmoitettu kaupparekisteriin ja jollain heistä on asuinpaikka Euroopan talousalueella, ei erillistä edustajaa tällöin tarvita. (Holopainen 2014, 25.)

3.3.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö on käytännöllinen yritysmuoto silloin, kun rahoittaja ei itse halua osallistua yhtiön päivittäiseen toimintaan. Kommandiittiyhtiön perustamiseen tarvitaan kaksi tai useampi yhtiömies, joiden kesken tehdään perustamissopimus. Heistä vähintään yhden tulee olla yhtiömies ja vähintään yhden äänetön yhtiömies. Sopimukseen merkitään yksityiskohtaisesti, yhtiömiesten sijoituksen suuruus ja heidän osuutensa voitosta. Komman-

diittiyhtiön perustaminen ei edellisten yritysmuotojen tapaan edellytä luonnollista henkilöä, vaan heidän lisäksi yhtiömiehinä voi toimia yhteisö kuten muu yhtiö. Vähintään yhdellä yhtiömiehellä tulee kuitenkin olla asuinpaikka tai oikeushenkilöllä kotipaikka ETA-alueella. Muussa tapauksessa edellisten mukaan lupaa on haettava Patentti- ja rekisterihallitukselta. (Holopainen 2014, 25.)

Kommandiittiyhtiöllä ei tarvitse olla pakollisia toimielimiä, mutta toimitusjohtaja ja hallitus voidaan nimetä. Yhtiötä koskevista päätöksistä vastaavat vastuunalaiset yhtiömiehet. Vastuunalaisilla yhtiömiehillä on myös lupa edustaa yhtiötä. (Holopainen 2014, 25–26.)

Yhtiösopimuksessa on määrättyä tilintarkastajien lukumäärä. Tilintarkastajaa ei kommandiittiyhtiössä tarvitse valita, ellei lainsäädäntö, yhtiösopimus tai yhtiömiehet sitä vaadi. Tilintarkastuslaki on määrännyt säännöksiä, milloin tilintarkastaja on valittava. Jos kaksi seuraavista säännöksistä täyttyy päättyneellä ja sitä edeltäneellä tilikaudella, on yhtiölle valittava tilintarkastaja:

- taseen loppusumma ylittää 100 000 €;
- liikevaihto tai tuotto ylittää 200 000 €: tai
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Jos kommandiittiyhtiöllä on uutta yhtiö perustettaessa jo liiketoimintaa, joka täyttää edellä mainitut raja-arvot, on uusi yhtiö velvollinen valitsemaan tilintarkastajan. (Holopainen 2014, 26.)

3.3.4 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on yrittäjämaailmassa se ”oikea” ja arvostetuin yritysmuoto. Osakeyhtiön valinta yritysmuodoksi on hyvä silloin kun, tarvitaan runsaasti pääomaa tai perustajia on useita. Tämän yritysmuodon tavoite on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, joko julkisessa tai yksityisessä osakeyhtiössä. Julkisen osakeyhtiön (Oyj) osakkeet noteerataan pörssiin ja yksityisen osakeyhtiön (Oy) osakkeiden tuotto tai tappio menee yksityisille sijoittajille. Vakuutusyhtiöt ovat hyvä esimerkki tästä yritysmuodosta. (Meretniemi 2008, 50.)

Osakepääomaa vaaditaan julkisessa osakeyhtiössä vähintään 80 000 € ja yksityisessä vähintään 2500 €. Osakepääomaksi käyvät myös muu omaisuus kuten koneet ja laitteet. Yhtiö suorittaa palkanmaksun osakkeenomistajille työpanoksesta riippuen ja osinkotuloina tai lainana vakuutta vastaan voitonjakokelpoisten varojen osalta. Osingoista päättää yhtiökokous, jossa osinko on tavallisimmin määritelty prosenttina osakkeen nimellisarvosta

laskettuna. Osinkojen nostoajaksi osakkeenomistaja voi valita verotuksen kannalta yrittäjälle edullisimman ajankohdan. (Meretniemi 2008, 50.)

Osakeyhtiö on yleisin Suomessa käytetty yritysmuoto. Perustamiseen vaaditaan vähintään yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Perustamissopimukseen kirjataan osakkeenomistajien osakkeiden määrä ja niihin sijoitettu rahamäärä. Osakkaaksi sopii myös pelkästään sijoittaja. Juridisesti osakeyhtiö syntyy, kun rekisteröinti kaupparekisteriin on suoritettu. (Meretniemi 2008, 50–51.)

Toisin kuin edellisissä yritysmuodoissa, on osakeyhtiölle pakollista valita toimielimeksi ainakin hallitus. Hallituksessa on vähintään yksi tai enintään viisi varsinaista jäsentä, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Vähintään yksi varajäsen vaaditaan silloin, kun hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä. Oikeushenkilö, alaikäinen, henkilö jolla on edunvalvoja tai henkilö joka on konkurssissa tai liiketoimintakiellossa ei voi olla hallituksen jäsen. Suuremmissa kuin viiden jäsenen hallituksessa tulee valita puheenjohtaja, jonka hallitus valitsee, ellei toisin ole määrätty. Muita toimielimiä osakeyhtiössä ovat yhtiökokous, joka valitsee hallituksen ja toimitusjohtaja, jonka puolestaan hallitus valitsee. (Meretniemi 2008, 51–52.)

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tehtävät ovat määrättyinä osakeyhtiölain (624/2006) kuudennessa luvussa 2 § ja se päättää yhtiön asioista jäsenten enemmistön mielipiteen mukaan. Tasatilanteessa toimitusjohtajalla on lopullinen ratkaisu valta. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön laillisuuden valvonnasta ja luotettavuudesta esimerkiksi kirjanpidossa ja varainhoidossa. Lisäksi toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevat asiat hallituksen ohjeiden mukaisesti. Yhtiökokouksella on suurin päätösvalta osakeyhtiössä ja sen muodostavat osakkeenomistajat. Osakkeenomistajat kokoontuvat varsinaiseen yhtiökokoukseen kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Yhtiökokouksen jäsenillä on oikeus päättää yhtiön asioista ja päätökset suoritetaan enemmistöpäätöksellä, joka on kirjattava. (Yrittäjät 2014c.)

3.3.5 Osuuskunta

Osuuskunnan perustamiseen vaaditaan vähintään kolme luonnollista henkilöä tai yhteisöä, säätiötä tai muuta oikeushenkilöä. Sen tarkoituksena on tukea perustajien taloudellista puolta yhteistoiminnalla. Osuuskunnan perustajat eli jäsenomistajat voivat itse osallistua toimintaan. Osuuskunta tukee omistajien elinkeinoa ja taloudenpitoa, poikkeuksia ovat suuret osuuskunnat kuten Kesko ja SOK. Suurissa osuuskunnissa jäsenomistajat toimivat asiakkaina. Osuuskunta valitsee itse jäsenensä, näin ollen jäsenyyttä ei voi myydä tai luovuttaa. Jäseneksi osuuskuntaan vaaditaan osuusmaksu ja joissain tapauksissa liittyy-

mismaksu. Osuusmaksu palautetaan jäsenellä hänen erotessaan. Yritysmuotona osuuskunta tarjoaa etenkin pienille yrityksille mahdollisuuden verkostoitua keskenään. Lisäksi sen perustamisessa ei ole erikseen määrättyä osuuspääomaa, joten se on helppo perustaa. Kun jäsenet on valittu ja rekisteröinti on suoritettu kaupparekisteriin, on osuuskunta perustettu. (Meretniemi 2008, 48–49.)

Pakollinen toimielin kaikille osuuskunnille on hallitus ja siinä tulee olla yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, jollei säännöissä määrätä toisin. Yhden varajäsenen nimeäminen vaaditaan silloin kun hallituksessa on vähemmän kuin kolme jäsentä. Osakeyhtiön tapaan jäseneksi ei sovellu oikeushenkilö, alaikäinen tai henkilö jolle on määrätty edunvalvoja. Puheenjohtaja tulee valita, jos hallituksessa on useita jäseniä. Valinnan suorittaa hallitus, jollei säännöissä ole määrätty toisin. Osuuskunnalla voi olla myös hallintoneuvosta, jonka jäsenet valitaan osuuskunnan kokouksessa sekä toimitusjohtaja, jonka hallitus on valinnut. (Holopainen 2014, 33–34.)

Tilintarkastajaa ei myöskään tarvitse valita edellisten yritysmuotojen tapaan, ellei lainsäädäntö tai säännöt sitä vaadi. Osuuskunnassa pätee sama tilintarkastuslaki kuin edellisissä yritysmuodoissa, jonka mukaan tilintarkastajaa ei tarvitse valita, jos enintään yksi säännöksistä täyttyy päättyneellä ja seuraavana tilikaudella. (Holopainen 2014, 34.)

Etenkin pienille yrityksille osuuskunnan perustaminen on hyvä vaihtoehto myös vastuun puolesta, koska jäsenet ovat vastuussa osuuskunnasta vain maksavansa osuuspääoman verran. Palkanmaksu osuuskunnassa suoritetaan jakamalla jäsenille tuottoa osuuskunnan voitosta ja lisäksi myös palkka työpanoksesta. Mikäli jäsen nostaa voiton lisäksi myös palkkaa, on hän työsuhdeturvan piirissä. (Holopainen 2014, 34–35.)

3.4 Yritysmuotojen vertailutaulukko

Taulukko 2 esittelee yhteenvedollisesti, miten yritysmuodot eroavat toisistaan. Taulukkoon on kerätty yritysmuotojen ominaisuuksia ja ne on lokeroitu otsikoittain. Osakkaiden määrä kertoo, kuinka monta osakasta vaaditaan, jotta kyseinen yritysmuoto on lain mukaan mahdollista perustaa. Vastuu kentästä nähdään, kuka on vastuussa yrityksestä. Päätöksenteko kertoo, kuka voi tehdä yrityksessä päätöksiä. Voitonjako kertoo, miten tulos jaetaan yritysmuodosta riippuen. Lisäksi taulukko kertoo, millä yritysmuodolla on lain mukaan oltava jokin pakollinen toimielin.

Taulukko 2. Yritysmuotojen vertailu

	Osakkaiden määrä	Kenellä vastuu	Päätöksenteko	Voitonjako	Pakollinen toimielin
Toiminimi	Yksi elinkeinon harjoittaja	Elinkeinoon harjoittaja	Elinkeinoon harjoittaja	Elinkeinoon harjoittajan päätös	Ei
Avoin yhtiö	Vähintään kaksi yhtiömiestä	Yhtiömiehet	Yhtiömiehet henkilökohtaisesti, jollei toisin sovittu	Yhtiömiesten päätös	Ei
Kommandiitti yhtiö	Väh. Yksi vastuunalainen ja väh. Yksi äänetön yhtiömiestä	Vastuunalaiset yhtiömiehet	Vastuunalaiset yhtiömiehet, ellei muuta sovittu	Vastuunalalaisten yhtiömiesten päätös	Ei
Osakeyhtiö	Vähintään yksi	Yhtiö	Yhtiökokous, hallitus osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti	Yhtiökokouksen päätös osakeyhtiölain rajoitusten mukaan	Kyllä, ainakin hallitus
Osuuskunta	Vähintään kolme	Osuuskunta	Osuuskunnan kokous ja hallitus osuuskuntalain ja sääntöjen mukaisesti	Tulos jaetaan osuuskunnan sääntöjen mukaisesti palkkana tai osuuspääoman korkona	Kyllä, ainakin hallitus

Taulukosta voidaan todeta, että toiminimi on yksinkertaisin yritysmuoto perustaa, mutta myös puolestaan kaikkein haavoittuvim, sillä ainoa vastuullinen on itse perustaja. Avoin yhtiö puolestaan tuo omanlaista taloudellista vakautta yhtiölle, kun vastuussa on vähintään kaksi yhtiömiestä. Tässä yritysmuodossa esiin nousee kuitenkin yhtiömiesten välinen luottamus, jonka tulee olla vahva. Kommandiittiyhtiö ja avoin yhtiö ovat ominaisuuksiltaan samantyyllisiä, mutta kommandiittiyhtiön yhtenä yhtiömiehenä toimii äänetön yhtiömiestä. Osakeyhtiön ja osuuskunnan perustaminen tuo mukanaan eniten byrokratiaa, koska niissä ainakin hallituksen nimeäminen on osakeyhtiö- ja osuuskuntalain mukaan pakollinen. Näiden yritysmuotojen varallisuus on mahdollisesti puolestaan turvallisemmalla pohjalla, koska sijoittajia saattaa olla useimpia. Voitonjako on yhtiömuodoissa erilainen, pienemmissä yhtiöissä joissa yhtiömiehiä on vähemmän, voitot jaetaan heidän kesken, kun taas isoimmassa osakeyhtiöissä ja osuuskunnissa tulos jaetaan sijoittajien osuuksien mukaan.

4 Avoimen yhtiön perustaminen

Tässä työn luvussa perehdytään tarkemmin avoimen yhtiön perustamiseen ja minkälaiset lähtökohdat saattavat olla, jotta yritysmuodoksi valitaan avoin yhtiö. Luku kertoo tarkemmin yhtiösopimuksen sisällöstä sekä rekisteröinnistä. Lisäksi se käsittää myös tarkemmin, minkälaisia yksityiskohtia liittyy avoimen yhtiön yhtiömiehiin, palkanmaksuun, voitonjakoon, kirjanpitoon ja vakuutuksiin.

4.1 Lähtökohdat

Kaksi tai useampi yrittäjän urasta haaveilevaa luonnollista henkilöä ovat luoneet liiketoimintasuunnitelman. Yritysmuodoksi voidaan valita avoin yhtiö, joka on toiminnaltaan ja hallinnoltaan yksinkertaista toiminimen tapaan. Siihen ei tarvita alkupääomaa ja se on hyvä vaihtoehto perheyrietykseksi tai yritysmuodoksi, jos kumppanina toimii esimerkiksi työoveri edellisestä työpaikasta. Avoimen yhtiön yhtiömiesten välisen luottamuksen tulee kuitenkin olla vahva. (Leppänen 2013.147.)

4.2 Yhtiösopimus

Yhtiösopimuksessa sovitaan kunkin yhtiömiehen velvollisuuksista ja vastuista sekä toiminnan tavoitteista. Yhtiösopimus voi olla vapaamuotoinen ja käytännössä sen tulee olla kirjallinen. Jokaisen yhtiömiehen tulee saada oma sopimus, lisäksi yksi sopimus on kaupparekisteriä varten. Tämän takia yhtiösopimuksia laaditaan yleensä useampi kappale, jossa jokaisessa on kaikkien yhtiömiesten allekirjoitukset. Sopimusta täydentää laissa määritellyt säännökset, jotka koskevat avointa ja kommandiittiyhtiötä. Yhtiö syntyy, kun yhtiösopimus on kirjoitettu, mutta kaupparekisteriin on tehtävä ilmoitus ennen toiminnan aloittamista. Seuraavassa on esiteltynä, mitä sopimuksessa olisi hyvä mainita:

- Toimiala
- Toiminimi
- Yhtiökumppanien nimet, kotipaikat, henkilötiedot ja kansalaisuus
- Yhtiön kotipaikka
- Yhtiömiesten panosten laatu ja suuruus
- Tilikausi.

Yhtiösopimukseen voidaan myös kirjata määräyksiä yhtiösopimukseen ja yhtiötoimintaan liittyvistä asioista:

- Tilintarkastajat

- Voiton ja tappion jakamissäännöt
- Yhtiömiesten työnjako
- Yhtiökauden pituus, jos yhtiö on määräaikainen
- Toimitusjohtaja
- Miten sopimuksesta irtisanoudutaan ja miten siitä syntyvä lunastus määrätään
- Seuraukset yhtiömiehen kuolemasta
- Purkamismenettely (Yrittäjät 2014d.)

4.3 Rekisteröinti

Avoimen yhtiön perustamisesta on hyvä tehdä ilmoitus kaupparekisteriin ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus suojaa varmimmin yrityksen nimeä ja antaa toiminnalle vahvistuksen. Tämän ilmoituksen kaupparekisteriin voi tehdä yksikin yhtiömies. Ilmoitukseen liitetään yhtiösopimus ja todistus käsittelymaksun suorittamisesta. Ilmoitus tehdään viranomaisen vahvistamalla perustamisilmoituslomakkeilla, joita saa verohallinnon toimipisteistä tai yritys- ja yhteisötietojärjestelmän internet-sivuilta. Nämä samat lomakkeet voidaan käyttää, kun yritys ilmoitetaan arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakonperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvolliseksi. Postissa lähetetään rekisteröintipäivänä yrityksen tai yhteyshenkilön osoitteeseen päivitetty rekisteriote, joka sisältää kaikki yrityksen voimassaolevat tiedot. (Yrittäjät 2014c.)

PRH, verovirasto, ELY-keskus tai maistraatti antaa yritykselle Y-tunnuksen eli yritys- ja yhteisötunnuksen, kun perustamisilmoitus on kirjattu järjestelmään. Y-tunnus on kahdeksan numeroinen sarja (esimerkiksi 1234567-8). Tunnuksen viimeinen numero on tarkistusmerkki. Y-tunnus yksilöi yrityksen. (Ytj 2014.)

4.4 Palkanmaksu, kirjanpito, vakuutukset, verotus

Avoimen yhtiön yhtiömiehet voivat nostaa rahaa yksityisottoina tai heille voidaan maksaa palkkaa. Käytäntö vaihtelee eri yhtiöiden kesken. Avoimen yhtiön lain 389/1988 9 § mukaan voitot ja tappiot jaetaan yhtiömiesten kesken. (Finlex 2015b.)

Avoimessa yhtiössä tulee olla vähintään yksi tilintarkastaja, joka tulee sopia yhtiösopimuksessa. Yhtiömiehillä on oltava mahdollisuus tarkastaa kirjanpito sekä saada tietoa yhtiön toiminnasta. (Meretniemi 2008, 45.)

Yritystä ja yrittäjää varten tulee olla erilaisia vakuutuksia. Yrityksellä tulee olla vahinkovakuutus kuten tulipaloo, vesivahinkoa ja murtoa varten. Vastuuvakuutus, joka kattaa yrityksen toiselle aiheuttamat vahingot. Tuotevastuuvakuutus, jolla suojellaan yrityksen palve-

luita ja tuotteita. Keskeytysvakuutus, joka suojaa yritystä, mikäli toiminta keskeytyy esimerkiksi tulipalosta johtuen. Lisäksi yritykselle vaaditaan oikeusturvavakuutus, joka sisältää oikeudenkäyntikulut. Itse yrittäjällä tulee olla YEL, henki-, sairaus-, työttömyys-, ja tapaturmavakuutus. (Meretniemi 2008, 88–95.)

Avoimeen yhtiöön sovelletaan omaa henkilöverotusta. Avoin yhtiö ei ole erillinen verovelvollinen ja sen voitonjako on verovapaata. Yhtiön tulos jaetaan verotettavaksi yhtiömiesten tulona suhteessa yhtiösopimuksessa sovittujen tulo-osuuksiensa mukaisesti. Tulovero voi poiketa voitto-osuudesta verotuksen ja kirjanpidon vuoksi. Voitto-osuus määritellään yhtiömiehen oikeudesta yhtiön kirjanpidon mukaiseen tulokseen. Tuloveroprosentti on 40 000 euroon asti 30 ja siitä yli menevä pääomatulo verotetaan 32 %:n mukaan. Ansiotulon verokanta on niin ikään progressiivinen. Pääomatuloa tulo-osuudesta on 20 %:n vuotuinen tuotto yhtiömiehen panostamasta osuudesta, muu osa on ansiotuloa, joka lasketaan yhteen muiden ansiotulojen kanssa. Pääomatulo-osuuden laskeminen vuotuisena tuottona henkilöyhtiöissä merkitsee sitä, että 12 kuukautta lyhyempi tilikausi pienentää pääomatulo-osuutta ja yli 12 kuukautta kestävä tilikausi suurentaa sitä. Mikäli henkilöyhtiö pidättäytyy palkanmaksusta, säästetään tällä työnantajan sosiaaliturvamaksut. Sairaanhoidomaksut (1,32 %) ja lopullisessa verotuksessa päivärahamaksut (0,97 %) ovat vähennyskelpoisia (2014). (Holopainen 2014,147–149 & Vero 2015.)

4.5 Yhtiömiesten välinen luottamus ja vastuu

Luottamus syntyy monen eri tekijän pohjalta ja sen lähtökohtana on ihmisen asenne toisiin ihmisiin ja toimijoihin. Yritysmailmassa luottamuksella on vaikutusta useaan eri toimintaan tai tilanteeseen. Yhtiökumppanin valintaan voivat vaikuttavat hänen tieto taitonsa alasta, varallisuus, luonteenpiirteet tai ystävyys. Yhtiökumppania valittaessa luottamuksella on iso merkitys. Luottamuksen kannalta on turvallisempaa valita yhtiökumppaniksi työtoveri kuin ystävä, koska suhteet ovat valmiiksi työorientoituneita ja kiistojen tulesa, ei ystävyys joudu koetukselle. Yhteiset arvot ja yhteinen visio tekemisestä ja mahdollinen kirjallinen sopimus tai muistio asioista edesauttavat luottamuksen saavuttamisessa. Avoimen yhtiön perustaa useimmiten kaksi yhtiömiestä ja heidän kahden välisen luottamuksen tulee olla kunnossa. Avoimen yhtiön yhtiömiesten tulee harkita, ovatko hyödyt mahdollisten riskien kanssa samalla viivalla, koska vastuu on yhteinen. Yhtiömiehet ovat vastuussa toisen yhtiömiehen tekemisestä ja yhtiön tuloksesta ja näistä taloudellisista tavoitteista on syytä keskustella. Työnjako, työpanos ja sitoutuneisuus ovat asioita, joista yhtiömiehien tulisi keskustella tai tehdä kirjallisia muistioita. Esimerkiksi kerran kuussa käydyt keskustelut edelle mainittujen asioiden johdosta parantavat luottamusta ja luovat avoimuuden tunnetta yhtiöön. (Meretniemi 2008.)

Yhtiömielien väliseen luottamukseen kuuluu erityisesti uskollisuusvelvollisuus. Uskollisuusvelvollisuus on yleinen periaate muun muassa avoimen yhtiön yhtiömielien välillä. Periaatteella tarkoitetaan sitoutumista yhtiötoimintaan ja yhtiökumppaniin. Yhteistyön lähtökohtana on ollut luoda avoin yhtiö, jolla on tavoiteltu jatkuvuutta ja aktiivista toimintaa tulevaisuudessa. Uskollisuusvelvollisuus on määritelty velvollisuudeksi, jossa yhtiömielinen antaa täyden työpanoksen tehtävilleen ja parhaansa mukaan edesauttaa yhtiön etua. Yhteistyön merkitys ja luottamukseen kuuluu myös informoida toista yhtiömielistä yhtiön toimista. Passiivinen työskentely aiheuttaa luottamukseen särön ja vahingoittaa niin yhtiön kuin toisen yhtiömielisen toimintaa. (Wilhelmssons 2001, 158–162.)

Yksinkertaisesti niin avoimen yhtiön yhtiömielistä kuin muidenkin yritysmuotojen perustajien välillä voidaan yhdistää yhteistyö avioliittoon. Luottamus ”puolisoon” eli yhtiökumppaniin on suuri ja sitä on hankala korjata virheiden tapahduttua. Yhtiömielien tulee olla yhtä niin myötä kuin vastoinkäymisissäkin. Luottamuksella tarkoitetaan sitä tunnetta, että voi luottaa toisen ihmisen tekemiseen ja uskollisuuteen itseään kuin yhtiötäkin kohtaan.

5 Tutkimus

Tämän opinnäytetyön tutkimusongelma on selvittää ”Miksi perustaa avoin yhtiö”. Tutkimuksella pyritään selvittämään avoimeen yhtiöön liittyvät vahvuudet. Heikkouksiin pyritään löytämään parannusehdotuksia.

Kirjoittavalle tutkijalle aiheen valinta tuntui mieliseltä, juuri kiinnostusta yrittäjyyttä kohtaan. Tutkija halusi kasvattaa omaa tietämystään ja lisäksi jakaa tietoa eteenpäin mahdollisesti tämän opinnäytetyön osalta. Yrittäjyyden ja yritysmuotojen aiheet pyrittiin rajaamaan avoimeen yhtiöön, kuitenkin niin, että opinnäytetyön kolmanteen lukuun sijoitettiin vertailuosuus, joka sisälsi myös muita yritysmuotoja. Vertailuosuudella selvennetään, minkälaisia konkreettisia eroja on yritysmuotojen välillä. Eroja haettiin etenkin perustamisen ja byrokratian välillä. Näiden tietojen avulla etsittiin vastauksia tutkimusongelmaan ”Miksi perustaa avoin yhtiö?”, jossa selvennetään avoimen yhtiön vahvuuksia ja heikkouksia. Alaongelmana tutkitaan, minkälaisia ongelmia yrittäjät ovat yrityksiä perustaessa kohdanneet.

Tutkimuksen aikataulu on muuttunut työn edetessä paljon. Tutkijan alkuperäinen suunnitelma oli saattaa opinnäytetyö päätökseen vuoden 2015 loppuun mennessä. Uuden aikataulun mukaan, työn tulisi olla valmis vuoden 2016 keväällä. Tutkimuksen viivästymisen taustalla olivat paineettomuus, koska toimeksiantajaa ei ollut. Lisäksi tutkijan panostus työelämäänsä ja kiinnostus nykyistä työnantajaa kohtaan olivat korkeat. Tutkija koki työelämän osalta, että nyt on taottava kun rauta on kuumaa ja tutkimustyö jäi syrjään.

Opinnäytetyön tietoperusta pohjautuu kirjallisuuteen ja sen antamaan teoriaan. Teoriaosuuden tueksi haastateltiin avoimen yhtiön perustaneita yrittäjiä. Aineistoa yritysmuodoista ja yrittäjyydestä on paljon tarjolla. Kirjallisuutta aiheista löytyy etenkin vuosittain uusittavista yrityksen perustamisoppaista sekä lukuisista muista teoksista. Internet on puolestaan myös täynnä varteenotettavaa ja luotettavaa tietoa. Opinnäytetyön teorian luotettavuuden takaamiseksi tietoa kerättiin paljon Finlex:n internetsivuilta, josta haettiin tietoa, miten Suomen lait määräävät ja minkälaisia säännöksiä on olemassa eri yritysmuotoja ja niiden toimintaa koskien.

Tietoa oli saatavilla paljon useista eri lähteistä, tämän takia tiedon karsiminen on osoittautunut hankalaksi, mitä jättää pois ja mikä on olennaista juuri tälle opinnäytetyölle. Tämän takia tutkimusongelman rajaus osoittautuikin erittäin tärkeäksi ja haastavaksi.

Tämän luvun alussa käsiteltiin työn rajausta ja käsiteltäviksi aiheiksi tutkija valitsi yrittäjyyden itsessään, tunnetuimmat yritysmuodot ja niistä vielä erikseen avoimen yhtiön, johon

työssä paneudutaan tarkemmin. Teorian tueksi tutkija valitsi kuusi avoimen yhtiön perustanutta yrittäjää, joiden kesken käytiin teemahaastattelu, joka muodostui avoimista kysymyksistä. Teemahaastattelun tarkoituksena oli kerätä tietoa yrittäjyydestä, yrityksen perustamisesta, avoimen yhtiön vahvuuksista ja heikkouksista sekä tulevaisuuden suunnitelmista.

Teemahaastattelun runko koostui yrittäjien taustatiedoista sekä viidestä eri teemasta. Haastattelun alussa kartoitettiin yrittäjän taustatietoja, kuten millä alalla ja alueella yrittäjä toimii, sekä kauanko haastateltava oli toiminut yrittäjänä. Ensimmäinen teema käsitteli itse yrittäjyyttä. Teeman tarkoituksena oli viitata työn toiseen lukuun ja kerätä yrittäjiltä tietoa, minkälaisia ominaisuuksia yrittäjällä tulisi olla ja mitä yrittäjät itse arvostavat yrittäjyydessä. Toinen teema oli työn tutkimuksen kannalta tärkein. Sen kysymykset käsittelivät avointa yhtiötä ja siinä kerättiin tietoa, miksi yrittäjät ovat valinneet juuri tämän yritysmuodon. Kolmannessa teemassa käsiteltiin yrittäjien näkemystä, minkälaista on olla yrittäjä Suomessa sekä kartoittaa tämän hetken tilannetta eri yritysmuotojen ja samalla alalla toimivien yritysten kesken. Neljäs ja viides teema käsitti yrittäjien tulevaisuuden suunnitelmia. Kysymyksiä olivat muun muassa, oliko heillä suunnitelmissa laajentaa sekä onko yritysmuodon muuttamista esimerkiksi osakeyhtiöksi suunniteltu? Lisäksi haastateltavat saivat antaa omia neuvojaan uusille yrittäjille.

Haastatteluiden ajankohdat sovittiin puhelimitse. Tutkija lähetti haastateltaville myös sähköpostin, jossa käytiin läpi lyhyesti haastattelun runko. Tutkija nauhoitti jokaisen teemahaastattelun litteroinnin helpottamiseksi. Tutkija pyrki keskittymään kysymysten selkeään esittämiseen ja kuunteluun, eikä itse haastattelutilanteessa kirjoittanut muistiinpanoja. Tämä tapa ehkäisi epätietoisuutta ja tutkijalla oli varma käsitys siitä, että haastateltava oli ymmärtänyt kysymyksen täydellisesti ja osasi vastata siihen. Haastattelut suoritettiin keväällä 2015.

5.1 Tutkimusmenetelmä ja luotettavuus

Tämä tutkimus olisi voitu tehdä joko kvalitatiivista tai kvantitatiivista tutkimusmenetelmää käyttäen. Kvantitatiivinen tutkimus eli määrällinen tutkimus tarkoittaa tutkimusta, jossa käytetään tilastoja tutkimusongelman ratkaisuun. Kvantitatiivinen tutkimus sisältää oletuksia eli hypoteeseja tutkimusongelmasta eli tutkijalla on käsitys, minkälainen tulos mahdollisesti voitaisiin saada. Apuna olettamuksiin on haettu aiemmista tutkimuksista ja teorioista. Vastauksista muodostetaan tilastoja, joista tehdään johtopäätöksiä, mitä nämä tilastot kertovat tutkimusongelmasta. (Hirsjärvi 2010, 160–164.)

Hirsjärven (2010, 160–164.) mukaan kvalitatiivinen tutkimus eli laadullinen tutkimus lähestyy tutkimusongelmaa empiiristä tietoa käyttäen. Tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, ja aineistoa kootaan haastatteluista ja kirjallisuudesta. Haastatteluiden tarkoituksena on kerätä aineistoa luonnollisista ja todellisista tilanteista. Tiedon keruussa ei luoteta tilastoihin vaan tutkijan havainnointiin ja keskusteluihin, jossa tutkija sopeutuu vaihteleviin tilanteisiin ja luo omia näkemyksiä tutkimusongelmasta. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa teemahaastattelu on hyödyllinen tapa, siinä keskitytään yksityiskohtiin esimerkiksi tutkittavan ääneen ja käyttäytymiseen, pyritään löytämään odottamattomia seikkoja sekä luomaan kokonaisvaltainen kokonaisuus haastattelusta.

Tutkimuksen kannalta ei ollut tärkeää löytää asioille mitään keskiarvoa, tai tilastollisesti tulkita haastatteluvastauksia. Tämän takia kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä osoittautui tälle tutkimukselle arvokkaammaksi. Niin tutkimuksen kuin tutkijankin näkökulmasta arvokkaampaa tietoa oli empiirinen tieto ja vastaukset kysymykseen miksi perustaa avoin yhtiö.

Kanasen (2010, 69.) mukaan reliabiliteetti ja validiteetti ovat luotettavuuskäsitteitä, jotka sopivat hyvin kvalitatiiviseen tutkimukseen, mutta kvalitatiiviseen tutkimukseen niitä ei voi soveltaa sellaisenaan. Reliabiliteetti tarkoittaa tulosten pysyvyyttä ja toistettavuutta, jonka mukaan samat tulokset pitäisivät toistua, tehdessä sama tutkimus uudelleen. Validiteetti tarkoittaa oikeiden asioiden tutkimista ja yleistettävyyttä. Validiteetissa kiteytyy tutkimusongelman rajaamisen ja tiedon keruun ja sen käytön merkitykset.

Yksi tapa mitata luotettavuutta kvalitatiivisessa tutkimuksessa on antaa tutkittavan lukea tutkimus ja määritellä, kuvastaako tutkimus kyseessä olevaa henkilöä tai aihetta. Kvalitatiivisissa tutkimuksissa haastateltavien riittävä määrä tukee tulosten luotettavuutta, joilla pyritään saavuttamaan kylläntymispiste (Kananen 2010, 69). Hirsjärven (2014, 182.) mukaan tutkimusongelman ratkaisun kannalta oli tärkeää huomata, milloin haastattelut eivät enää antaneet uutta tietoa vaan samat asiat alkoivat kertaantua. Tätä tilannetta kuvaa saturaatio käsite eli kylläntymispiste, jossa puhutaan vastausten toistettavuudesta. Saturaation määrittäminen on tärkeä luotettavuuden mittari kvalitatiivisessa tutkimuksessa. Joka tapauksessa kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkijalla on suurin vastuu tulosten luotettavuudesta, mutta apuna voidaan käyttää edellä mainittuja luotettavuuskäsitteitä, joiden kautta tutkijan oma toiminta, muistiinpanot ja ammattimaisuus kohoavat tärkeimmiksi mitareiksi tutkimuksen luotettavuuden kannalta (Hirsjärvi 2014, 182; Kananen 2010, 69–71.)

Haastattelu on hyvä tiedonkeruu menetelmä sellaisissa tutkimuksissa, joissa halutaan korostaa yksilöä. Tässä tutkimuksessa haluttiin yksilöidä jokainen yrittäjä ja kuunnella jokaisen kokemuksia yrittäjyydestä ja avoimen yhtiön perustamisesta. Haastatteluissa

esille voi nousta tietoa, jota ei muualta löydy tai joista ei uskalleta puhua. Haastattelu tuo myös uusia näkökulmia asioihin. (Ojasalo 2014, 106.)

Tutkimusmenetelmäksi käytettiin teemahaastattelua, joka käytiin kuuden yrittäjän kesken. Haastattelukysymykset oli jaoteltu teemoittain, jotka käsittelivät yrittäjyyttä, avointa yhtiötä, Suomen yrittäjyystilannetta ja yrittäjän tulevaisuuden suunnitelmia. Haastattelut käytiin rauhallisissa tiloissa, jotta kummankaan osapuolen keskittyminen ei herpaantuisi. Litteroinnin helpottamiseksi tutkija nauhoitti jokaisen haastattelun. Tämä tapa auttoi muistamaan haastattelutilanteen ja vastausten kirjoittaminen sujui ongelmitta ja luotettavasti. Nauhoittaminen rauhoitti myös tutkijaa ja hän sai suorittaa haastattelun vapautuneemmin, kun muistiinpanoja ei tarvinnut kirjoittaa sanasta sanaan. Tutkija koki haastateltavien määrän olevan riittävä, koska tuloksissa voitiin havaita toistettavuutta useissa eri teemoissa.

5.2 Tutkimuksen tulokset

Tutkimuksen tulokset vastasivat hyvin tutkimusongelmaan ja jokainen haastateltava toi asiat esille omalla näkemyksellään. Tulokset olivat joiltain osin samanlaisia, mutta jokainen toi pieniä näkemuseroja tai uusia puolia vastauksillaan. Haastateltavat vastasivat selkeästi kysymyksiin, jonka kautta tulosten analysointi osoittautui suhteellisen helpoksi. Tutkimuksessa käytetty haastattelulomake todettiin onnistuneeksi juuri vastausten selkeyden takia. Haastateltavista kaksi olivat henkilökuljetusalalla, mutta neljä muuta työskentelivät toisistaan eroavilla aloilla. Iältään haastateltavat erosivat ja H2:sta (kolmen vuoden) ja H6:sta (viiden vuoden) lukuun ottamatta kaikilla oli yli 10 vuoden kokemus yrittäjyydestä. Useiden vuosien kokemukset yrittäjyydestä parantavat tutkimuksen luotettavuutta, koska voidaan todeta, että selvällä enemmistöllä on vankka tietämys, mitä yrittäjyys on ja mitä se vaatii.

Haastatteluiden yksityiskohtaiset vastaukset on eroteltu erikseen jokaisen haastateltavan osalta ja saadut tulokset on jaoteltu teemoittain seuraavissa alaotsikoissa. Luvut sisältävät yhteenveto taulukot jokaisesta teemasta, mikä helpottaa lukijan ymmärrystä.

5.2.1 Haastateltavien taustaa

Tutkimukseen osallistuneista kuudesta yrittäjästä neljä oli iältään yli 40 vuotta, yksi 31 vuotta ja yksi 36 vuotta. Ensimmäistä tutkimukseen osallistunutta yrittäjää käytetään nimellä henkilö1 (H1), toista yrittäjää henkilö2 (H2), kolmannesta H3 ja niin edelleen. Tutkimuksen ensimmäinen teema on yrittäjien taustatietojen kartoittaminen, yrityksen toimiala ja toimialue.

Taulukko 2. Haastateltavien profiilit

	Ikä	Toimialue	Vuodet yrittäjänä
H1	52	Uusimaa, Varsinais-Suomi	18
H2	48	Koko Suomi	3
H3	59	Pääkaupunkiseutu/koko Suomi	29
H4	14	Porvoo/Vantaa	14
H5	41	Pääkaupunkiseutu	4
H6	36	Uusimaa, Varsinais-Suomi	5

H1 oli yli 52-vuotias miespuolinen tukkukaupan/elintarvikealan yrittäjä. Hän on toiminut yrittäjänä yli 18 vuotta ja toimialueena on ollut Uusimaa ja Varsinais-Suomi. H2 oli niin ikään yli 40-vuotias (48) mies, joka on toiminut henkilöliikenneyrityksen yrittäjänä 3 vuotta. Hänen toimialueeseen kuuluu koko Suomi ja liikeideana on pääosin lentokenttäkuljetukset. H3 oli yli 40-vuotias (59) kuljetus/henkilöliikenteen alan yrittäjä, jolla on yli 10 vuoden kokemus yrittäjänä olemisesta. Nykyään (H3) enemmän taksiliikenteeseen ja limusiinikuljetuksiin erikoistuneen yrityksen toimialue on pääkaupunkiseutu ja sen lähikunnat. H4 on toiminut yrittäjänä noin 14 vuotta ja hän oli 36-vuotias ravintola/elintarvikealan yrittäjä. Toimialueena on tällä hetkellä Porvoossa sijaitseva ravintola, mutta lähitulevaisuudessa yritys on laajentamassa toimintaansa Vantaalle. H5 oli yli 40-vuotias (41) naispuolinen fysioterapeutti. H5 oli toiminut vuosia fysioterapeuttina eri sairaaloissa ennen oman yrityksen perustamista. Helsingin Malminkartanossa sijaitseva yritys on toiminut nykyään yli 4 vuotta. Toimialueena (H5) on Helsingin vakuutuspiiri. H6 oli 31-vuotias automyyntialan yrittäjä, jolla on yli 5 vuoden kokemus yrittäjyydestä. Yritys toimii Salossa, joka on yrityksen päätoimialue, kauppaa käydään myös muualle Suomeen kuten pääkaupunkiseudulle ja Turun alueelle.

5.2.2 Yrittäjyys

Tutkimuksen ensimmäinen teema keskittyy yrittäjyyteen. Miksi henkilöt ryhtyivät yrittäjiksi, minkälaisia ominaisuuksia yrittäjältä vaaditaan ja mitkä ovat yrittäjyyden hyvät ja huonot puolet. Teemassa tutkittiin myös miten yrittäjien liikeideat syntyivät.

H1 oli kasvanut yrittäjän perheessä ja ryhtyi perheperinteiden kautta yrittäjäksi. Sukupolven vaihdosta ei ollut, vaan vanhempien esimerkin kautta haastateltava oli jo pienestä pitäen ollut kiinnostunut yrittäjyydestä ja haaveillut omasta yrityksestä. Oma innostus ja motivaatio synnyttivät tukkukaupan/elintarvikealan yrityksen, jonka liikeideana oli toimittaa kilpailijoihin nähden laajemmalla valikoimalla ja erikoisempia elintarviketuotteita. Yrityksen perustamista edesauttoi verkostoituminen ja erikoisempien tuotteiden kasvanut kysyntä. H1 mainitsee hyviksi yrittäjän ominaisuuksiksi hyvät sosiaaliset kanssakäymistäidot, riskienotot, maalaisjärjen ja oman aktiivisuuden. Yrittäjyyden hyviä puolia H1:n mukaan ovat vapaus, saa olla oman itsensä herra sekä onnistumisen nautinto. Negatiivisia puolia yrittäjyydessä H1:n mukaan ovat taloudellinen riski, jonka hän näkee myös mahdollisuutena, mahdollinen vapaa-ajan puute, joka saattaa vaikuttaa muun muassa perheeseen. H1 mainitsee verkostoitumisen, jolla hän tarkoittaa, että etenkin pienyrittäjän on vaikea toimia ilman hyvää verkostoa, mutta hyvä verkostoituminen avaa uusia mahdollisuuksia laajentumiselle, uusille asiakkaille sekä tunnettavuudelle. H1 ei sanojensa mukaan koe yrittäjyydessä niin sanotusti negatiivisia puolia, vaan mahdollisuuksia kohdata ja voittaa haasteita. Se riippuu H1:n mukaan henkilöstä itsestään kokeeko yrittäjä vastoinkäymiset negatiivisina vai positiivisina asioina. Yhdeksi suurimmaksi haasteeksi avoimessa yhtiössä H1 kokee kuitenkin luottamuksen, kun molemmilla osapuolilla on samanarvoinen päätäntä valta.

”Yrittäjyydessä on tietenkin omat riskinsä, mutta itse en koe niitä negatiivisesti, vaan yhdeksi syyksi miksi tätä haluaa tehdä. Haasteita tulee aina, missä työssä tahansa, mutta se tunne kun esteet voitetaan, on jotain miksi tätä työtä tehdään.”
(Haastateltava 1)

H2 halusi kokea jotain uutta ja käyttää omaa tietämystään ja kokemusta ja ryhtyi sitä kautta yrittäjäksi. Hänellä oli takanaan muun muassa vuosien kokemus myyntityöstä ison yrityksen palkkalistoilta ja kaipasi lisää omaa päätäntävaltaa ja haasteita. H2 mainitsi omaavansa vahvan tuntemuksen markkinoinnista, myyntityöstä ja erilaisista kokemuksista, jotka hän koki vahvuutena yrittäjyyteen. Haave omasta yrityksestä alkoi pikku hiljaa toteutua. H2 oli edellisissä myyntitehtävissään tottunut ajamaan autolla pitkiäkin matkoja. Liikeidea erilaisesta ja monipuolisemmasta taksipalvelusta, joka erikoistuisivat lentokenttäkuljetuksiin, syntyivät. Rauhallisuus, ei panikoi, kyky katsoa tulevaisuuteen ja luottamus itseensä H2 näki hyviksi yrittäjän ominaisuuksiksi. Yrittäjyyden positiivisia puolia H2:sen mukaan ovat vapaus, oma päätäntävalta ja mahdollinen vaurastuminen taloudellisesti. Negatiivisia puolia yrittäjyydessä H2 koki taloudellisen vastuun. Hän mainitsi, että lähes poikkeuksetta pienet yritykset saattavat tehdä ensimmäiset kolme vuotta tappiota, joka ennen kaikkea rasittaa yrittäjän ja yrityksen taloudellista puolta. Myös yrittäjän sairastumisen H2 kokee negatiivisena asiana, vaikkakin yritys on avoin yhtiö, toisen osapuolen sairastuminen rasittaa yrityksen toimintaa ja yrittäjälle maksettavat korvaukset sairasajalta ovat hyvin alhai-

set. H1:sen mukaan H2 mainitsee myös vapaa-ajan mahdollisen puutteen negatiiviseksi puoleksi, töitä pitäisi yrittää tehdä joka päivä.

H3 on samoin kuin H2 myös henkilöliikenne alalla ja erikoistunut taksi- ja limusiinipalveluihin. H3 ryhtyi yrittäjäksi perhetaustojen myötä H1:n mukaan. Myöskään H3 ei ryhtynyt sukupolven vaihdoksen myötä yrittäjäksi vaan loi oman liikeideansa kautta oman yrityksen. Liikeidea syntyi verkostoitumisen kautta ja H3 näki, että kuljetus/henkilöliikenne alalla olisi mahdollisuuksia. Myöhemmin tavarankuljetustehtävät karsiutuivat pois yrityksen toiminnasta liian pienen kysynnän ja kaluston rajoittautuneisuuden takia. H3 halusi tehdä enemmän tulosta, kuin jossain toisen firman palveluksessa ja työskennellä itselleen. Hän halusi toteuttaa omia ideoitaan ja ryhtyi näiden asioiden takia yrittäjäksi. Yrittäjyys vaatii H3:n mukaan sitkeyttä, kykyä ja motivaatiota tehdä töitä 24/7 sekä sosiaalisia taitoja. Positiivisiksi asioiksi H3 koki yrittäjyydessä onnistumisen ja omien tavoitteiden saavuttamisen tunteen sekä rahallisen palkkion. Negatiivisiksi puoliksi H3 mainitsi edellisten yrittäjien tapaan taloudelliset riskit ja vapaa-ajan puutteen. Vapaa-ajan puutteella H3 tarkensi, että perhesuhteet kärsivät.

”Sen tiesin tasan tarkkaan, kun aloin yrittäjäksi, että se vaatii äärettömän paljon sitkeyttä. Siinä ei pidä heti luovuttaa ensimmäiseen esteeseen mikä tulee, vaan se este on sitä varten, että se voitetaan.” (Haastateltava 3.)

H4:lle avautui mahdollisuus ryhtyä yrittäjäksi, kun nykyinen yhtiökumppani pyysi häntä mukaan. H4:llä ei ollut entuudestaan kokemusta yrittäjyydestä. Nuoruuden into ja mahdollisuus toteuttaa itseään avasivat H4:lle ovet yrittäjyyteen. H4:n yhtiökumppani oli kehittänyt liiketoimintasuunnitelman jo ennen kuin H4 osti puolet yrityksestä. Tunnollisuus, ahkeruus, jääräpäisyys ja neuvottelukyky ovat H4:n mukaan hyviä ominaisuuksia yrittäjässä. Positiivisiksi puoliksi yrittäjyydessä H4 nosti esille vapauden, oman päätäntä vallan ja mahdollisuuden toteuttaa itseään. Negatiiviksi puoliksi edellisten tapaan mainittiin riskit, vapaa-aika. H4:n mielestä kyky osata delegoida, on tärkeää, jotta omaa vapaa-aikaa olisi mahdollista järjestää enemmän. H4 nosti myös luottamuksen esille niin positiivisen kuin negatiivisena puolena. Avoimessa yhtiössä on molemmilla osapuolilla päätäntävalta ja se tuo haasteita arjessa, pitää pystyä luottamaan myös toisen päätöksiin.

H5 kertoi, että he olivat työkaverinsa kanssa jo pitkään miettineet, että mikseivät tekisi fysioterapian töitä itselleen omassa yrityksessään, eikä kunnallisten sairaaloiden palkkalistoilla. H5 ja hänen yhtiökumppaninsa näin ollen perustivat yrityksen, koska se oli taloudellisesti kannattavampaa. Lisäksi H5 mainitsi, että yksityisesti hän voisi hoitaa kunnolla potilaan vaivat loppuun, kun kunnallisella puolella hoitaja saattoi vaihtua useasti hoitojen yhteydessä. Yrittäjyys vaatii H5:n mukaan oma-aloitteisuutta, motivaatiota, halua tehdä

töitä ja kiinnostusta kehittää itseään. Vapaus, päätäntävalta ja mahdollisuus tehdä työtä itselleen H5 mainitsee positiivisiksi asioiksi yrittäjyydessä. Pilke silmäkulmassa H5 kertoo myös, että taloudellisesti oman yrityksen perustaminen oli kannattavampaa. Negatiiviseksi puoleksi H5 mainitsee vain että ei tule rahaa, jos lomailee.

H6:lla on H1:n ja H3:n tapaan perhetaustat syynä yrittäjyydestä kiinnostumiseen. Hänellä oli muutamia yritysideoita, mutta kokemus myyntitöistä johdatteli yrittäjän perustamaan yhtiökumppanin kanssa automyyntiyrityksen. Yrityksen liikeideana on pääsääntöisesti myydä hinnaltaan hieman edullisempia hyviä käyttöautoja lähialueille. H6:sen yhtiökumppaninaan toimii hyvä ystävä. H6 arvostaa yrittäjässä ahkeruutta, tinkimättömyyttä, sosiaalisia taitoja ja verkostoa. H6 kertoo, että ilman verkostoa, automyyntiä olisi hankala toteuttaa esimerkiksi Turkuun tai Helsinkiin. Yrittäjyyden positiivisiksi puoleksi H6 kokee vapauden ja oman päätäntävällän. Hän arvostaa yrittäjyydessä myös sitä, että voi itse suunnitella vapaa-ajat. Hän selventää, että asioita on tehtävä joka päivä, mutta hänen mielestään ei ihmisen tarvitse ahertaa päivittäin ja on ansainnut myös vapaa-aikaa. Osa syy avoimen yhtiön perustamiseen oli juuri se, että toinen yhtiömies voi tarvittaessa pitää vapaata ja luotettavalle kumppanille voi jättää päätäntävällän täksi aikaa, joka hoitaa asiat. Myös taloudellinen puoli mainittiin positiiviseksi puoleksi. Negatiivisia puoleksi H6 mainitsee taloudellisen riskin edellisten yrittäjien tapaan. Töitä pitää tehdä paljon, mutta H6 ei koe sitä negatiiviseksi asiaksi vaan korostaa, että työtä saa tehdä itselleen ja itseään varten.

”Töitä pitää tehdä paljon, mutta työtä saa tehdä itselleen ja itseään varten ja se on yksi syy, mikä yrittäjyydessä on palkitsevaa” (Haastateltava 6)

Taulukko 3. Yrittäjyys teeman pääpiirteet

	Kiinnostus yrittäjyyteen	Yrittäjän ominaisuudet	Hyvät ja huonot puolet	Liikeidean syntyminen
H1	Perhetausta	Aktiivisuus, sosiaalisuus, riskienottokyky	+Vapaus +Itsensä herra – Riskit	Valmis verkosto, luoda jotain erikoisempaa
H2	Halu toteuttaa itseään	Rauhallisuus, usko itseensä, tulevaisuudenkuva	+Itsenäisyys +Raha – Sairastuminen	Kokemus/ammattitaito, laadullisempaa palvelua, erilaisuus
H3	Perhetausta	Sitkeys, motivaatio, sosiaalisuus	+Onnistumiset – Riskit – Vapaa-aika	Ajan myötä kehittynyt, mahdollisuus
H4	Sattuma/ mahdollisuus	Tunnollisuus, järäpäisyys, neuvottelukyky	+Vapaus +Itsensä toteuttaminen – Riskit	Yhteistyökumppanilla idea valmiina
H5	Taloudellisempi vaihtoehto	Halu/kiinnostus, Oma-aloitteisuus	+Vapaus +Taloudellisuus – Ei tule rahaa, jos lomailee	Taloudellisempi vaihtoehto työskennellä omassa yrityksessä
H6	Haave yrittäjyydestä	Sosiaalisuus, tinkimättömyys, verkosto	+Vapaus +Vapaa-aika – Riskit	Ammattitaito

Haastateltavat olivat aloittaneet yrittäjyyden eri syiden takia. Tämän työn toisessa luvussa kerrottiin erilaisia syitä, jotka ohjaavat henkilön yrittäjyyteen. Tulokset tukivat tältä osin tutkimuksen teoriaosuutta. H1 ja H3 ryhtyivät yrittäjiksi perhetaustojen ja perinteiden myötä. H2 ja H6 puolestaan kaipasivat lisää haasteita ja uusia mahdollisuuksia ja ryhtyi yrittäjiksi oman intohimon saattamana. H4:lle avautui tilaisuus sattumalta ja hän ryhtyi yrittäjäksi ravintola-alalle. H5 puolestaan koki, että oli taloudellisempaa perustaa oma yritys ja työskennellä sitä kautta fysioterapeuttina.

Tutkimuksen luku 2.1 tarkasteli yrittäjän ominaisuuksia. Tältä osin haastatteluissa ei tullut ilmi mitään suuria eroavaisuuksia. Tähän kysymykseen haastateltavat kertoivat lähes identtisiä vastauksia toistensa kesken. Sosiaalisuus, ahkeruus, riskienotto kyvyt, itseensä uskomisen sekä taloudelliset hyödyt mainittiin haastatteluissa useaan kertaan tutkimuksen teoriaosuuden tueksi.

Tutkimukseen osallistuneet yrittäjät olivat kehittäneet liikeideansa teoriaosuuden 2.2 luvun mukaisesti. H1 oli reagoinut kysynnän kehitykseen ja hän halusi toimittaa laajemmalla ja erikoisempien tuotteiden osalta elintarvikkeita asiakkailleen. Isänsä jalan jäljissä kulkenut H1 omasi myös hyvän verkoston, jonka myötä hän ryhtyi kehittämään jo valmista liikeideaa. H2 oli pohtinut liikeideaansa ja yksi suurin tekijä henkilöliikennealalla siirtymiseksi oli ajamisen nautinto. H2 tiedosti omat kykynsä liikenteessä ja vahvojen myynti- ja markkinointitaitojensa ohella perusti taksirytyksen. H2:sen vahvuudet henkilökuljetus alalla sijoituivat kalustoon ja yritysasiakkaisiin, jossa huippuvarustetusta autosta löytyy muun muassa langaton internet yhteys ja televisio. H2 halusikin tarjota asiakkailleen laadullisempaa palvelua ja erottua tältä osin kilpailijoistaan. H3:sen yritystoimintaan kuului aluksi henkilökuljetusten lisäksi myös tavarankuljetukset mikä kysynnän ja kaluston rajoittuneisuuden johdosta lopetettiin. Korvaavaksi palveluksi H3 halusi jatkossa tarjota myös limusiinipalveluita normaalin taksin rinnalla ja erottua näin kilpailijoistaan. H3 oli työskennellyt ennen isänsä yrityksessä eri alalla, mutta oli kiinnostunut henkilöliikenteen alasta. Sattuman kautta yrittäjäksi ryhtyneellä H4:llä liikeidea oli valmiina yhtiökumppanin kautta. H4 kertoi, että hänen tarkoituksenaan oli tukea yritystä taloudellisesti ja kehittää markkinointia ja liikeidea omilla näkemyksillä. H5:llä liikeidea oli käytännössä valmiina ja oman yrityksen perustaminen kasvattaisi taloudellista hyötyä tehdystä työstä. H6:n liikeidea tukivat vahvat myyntitaidot ja kilpailevien yritysten vähäisyys. H6 koki, että Helsinki-Salo-Turku akselilla toimivalle yritykselle riittäisi vielä asiakkaita. Tämän kysymyksen vastaukset vastasivat tutkimuksen teoriaosuudessa esitettäviin kysymyksiin liikeideasta. Yrittäjillä oli suunnitelma kenelle palveluita tai tuotteita myydään, mitä myydään, minne ja kenelle. Liikeidean onnistumisesta voidaan todeta, että yrittäjät olivat luoneet yritykset, jotka mahdollistivat elinkeinonharjoittamisen jo usean vuoden ajan.

Haastateltavilta kysyttiin myös yrittäjyyden positiivisia ja negatiivisia puolia. Tulokset olivat samansuuntaisia, mutta näkemys eroja oli havaittavissa. Onnistumisen tunteet, oma päättävältä ja olla oman itsensä herra koettiin jokaisessa haastattelussa positiiviseksi puoleksi yrittäjyydessä. H1, H3 ja H6 kokivat haasteet ja haasteiden voittamisen nautinnon myös palkitsevaksi puoleksi yrittäjyydessä. Jokainen haastateltava koki taloudelliset riskit suurimmaksi negatiiviseksi puoleksi yrittäjyydessä. Osa haastateltavista koki riskit kuitenkin mahdollisuutena voittaa haasteet ja itsensä. Myös vapaa-ajan puute nousi suureksi yhtäläisyydeksi. Tältä osin etenkin H4 ja H6 erottuivat muista organisointitaitojensa puolesta. H4 ja H6 kertoivat, että vapaa-aikaa oli juuri avoimessa yhtiössä helppo luoda joidenkin rajojen puitteissa, koska luottamus yhtiökumppaniin oli vahva. Toinen yhtiömies saattoi pitää vapaata, koska yhtiökumppanille voitiin jättää yritys hyvällä omatunnolla.

5.2.3 Avoin yhtiö yhtiömuotona

Toisessa tutkimuksen teemassa käsitellään tarkemmin avointa yhtiötä, mitkä ovat hyvät ja huonot puolet, minkälaista on yhtiömiesten välinen luottamus ja minkälaisena yrittäjät kokevat avoimen yhtiön arvostuksen verrattuna muihin yritysmuotoihin.

H1 ja hänen yhtiökumppaninsa päätyivät perustamaan avoimen yhtiön juuri sen perustamisen ja hallinnoinnin helppouden takia. H1 kokee, että ay:n hyvät puolet yritysmuotona ovat yksinkertaisuus, yhtiömiesten tasa-arvoisuus ja sen perustamiseen ei vaadita rahallista panosta vaan pelkkä yhtiömiehen työpanos riittää. Huonoina puolina H1 painottaa riskiä, sillä yhtiömiehet ovat vastuussa yrityksen taloudesta koko omaisuudellaan. Myös tasa-arvo yhtiömiesten kesken saattaa koitua negatiiviseksi asiaksi, mikäli toisen tekemä päätös on taloudellisesti huono, myös toisen yhtiömiehen taloudellinen puoli kärsii. Tästä syystä H1 vertaa yhtiömiesten välistä luottamusta avioliittoon, jossa asioista pitää pystyä keskustelemaan ja vaikka tasa-arvoinen päätäntävalta molemmilla yhtiömiehillä onkin, pitäisi suuremmat päätökset suunnitella yhdessä. H1 kertoi, että hänen mielestään avoimen yhtiön arvostus on heikkoa. H1:n mukaan avointa yhtiötä vieroksutaan kirjanpidollisista syistä. Osittain tämä saattaa johtua H1:n mukaan ihmisten tietämättömyydestä.

H2 mainitsi H1:n tapaan avoimen yhtiön yksinkertaisuuden, joka oli päätekijä yritysmuotoa valittaessa. Ay:ssä päätösten teko voidaan suorittaa nopeasti ilman suurempaa byrokrati-aa. Ay oli myös nopea perustaa. Ay:n muita hyviä puolia olivat H2:n mukaan yhtiösopimus, jossa voidaan sopia yhtiömiehiä koskevista asioista. Yhtiömiesten taloudellisen vastuun H2 koki huonoksi puoleksi H1:sen tapaan. Huonoina aikoina yhtiömiehet saattavat joutua käyttämään koko omaisuuttaan panttina, jolloin yrittäjyys rasittaa myös mahdollista yrittäjän muuta perhettä. H2 kokee ay:n arvostuksen olevan samalla tasolla muihin yrityksiin nähden yritysmuodosta riippumatta. Kokemusten kautta hän on kuitenkin kohdannut ennakkoluuloja avointa yhtiötä kohtaan. Tällä H2 tarkoitti, että jotkut toiset yrittäjät ovat ihmetelleet, että miksi perustaa avoin yhtiö, koska siinä riskit ovat suuret ja toinen yhtiömies voi väärillä valinnoillaan mahdollisesti ajaa molemmat yhtiömiehet konkurssiin. Etenkin tämän hetkessä markkinatilanteessa ystävät H2:n mukaan ihmettelevät, miten yritys suoriutuu taloudellisesti. H2 kuitenkin sanojensa mukaan kiittää ihmettelyt vastaamalla, että töitä on tehtävä ja jokaista päätöstä on pohdittava hieman tarkemmin ja yritettävä selviytyä kilpailijoita paremmin. Yhtiömiesten välistä luottamusta H2 kuvailee äärimmäisen kovaksi, etenkin hankalina aikoina molempien on puhallettava yhteen hiileen ja päätöksiä pitää uskaltaa tehdä, mutta yhdessä tehdyt isot päätökset tulisi suorittaa yhdessä.

H3 perusti avoimen yhtiön yhtiökumppaninsa kanssa edellä mainittujen mukaan perustamisen helppouden ja nopeuden takia. Ay:n muihin hyviin puoliin H3 mainitsee, että ay on

hallinnollisesti käytännöllinen ja yksinkertainen. Negatiiviseksi H3 kokee avoimen yhtiön verotuksen. Avoimessa yhtiössä H3:n mukaan yhtiömiehet verotetaan henkilöveron mukaan ja H3 kritisoi etenkin kirkollisveroa. H3:n mukaan yrittäjä joutuu maksamaan esimerkiksi kirkollisveroa, vaikka ei kuuluisi kirkkoon. H3 toivoisi, että avoimeen yhtiöön sovellettaisiin tai kehitettäisiin jokin muu verotuskäytäntö, koska verottaja ei H3:n mukaan tunnista avointa yhtiötä yritysmuotona ja H3 kokee henkilöverotuksen tässä yhtiömuodossa liian kovaksi. H3 kokee arvostuksesta, että avointa yhtiötä yritysmuodollisesti vieroksutaan huonon maineen ja tietämättömyyden takia. H3 tarkentaa huonoa mainetta juuri edellisten yrittäjien mukaan, että toinen yhtiömies saattaa ajaa molemmat konkurssiin huonojen päätösten takia. H3 perusteli tietämättömyyttä, että avoin yhtiö ei nimessä näy tai sitä on hankala tunnistaa toiminnasta, ja siksi se saattaa olla useille tuntematon yhtiö nimike. Myös H3 kuvaili toiminnan luottamuksellisista syistä yhtiömiesten välistä luottamusta avioliitoksi. Luottamuksen tulee olla ehdottoman luottamuksellista ja molempien tulee ymmärtää oma vastuu päätöksistään.

”Verottaja ei tunnista avointa yhtiötä itsessään, sellaista yhtiö muotoa ei heidän mukaan ole, vaan se käytännössä verotetaan toiminimenä ja olen mukana useammassa avoimessa yhtiössä ja verotta laskee kaikki ne yhteen ja kaataa koko potin minulle verotuksessa. Lisäksi kirkko on sidottu valtiolle, joten vaikka yrittäjä ei kuulu kirkkoon, eikä maksa kirkollisveroa, yritys joutuu silti maksamaan tätä veroa, myös yleisvero on tällainen, joka pitäisi pohtia uudelleen yritystä verotettaessa”
(Haastateltava 3.)

H4 valitsi yhtiökumppaninsa kanssa avoimen yhtiön yritysmuodoksi helppouden ja kirjanpitäjän suositusten mukaisesti. Kirjanpitäjä oli kertonut H4:lle, että verotus tapahtuu henkilöverotuksena ja tiettyyn pisteeseen asti avoin yhtiö sopisi heille parhaiten etenkin kun yrittäjiä yrityksessä oli kaksi. Kirjanpitäjän neuvoi, että yritysmuodon vaihtoa osakeyhtiöksi voisi pohtia mahdollisesti sitten, kun yritys alkaisi tuottaa yhtiömiehille suurempia määriä voittoa. Ay:n positiivisiksi puoliksi H4:n mukaan ovat juuri yksinkertaisuus, joka on mahdollista muuttaa osakeyhtiöksi, mikäli tulot kasvavat suuresti. Yrityksen sijainti on H4:n mukaan erittäin tärkeää ja arvostaa sijaintia positiiviseksi asiaksi yrityksessään. Yhtiökumppanin välisen yhteistyön H4 kokee positiiviseksi ja negatiiviseksi. Avoin yhtiö mahdollistaa, että yrityksellä on niin sanotusti johtaja koko ajan paikalla yrityksessä, mutta H4 kertoo myös, että päätöksistä tulisi keskustella yhdessä, mikäli ne rasittavat molempien kukkaroa. H4 kertoo, että ei suuremmin välitä, vaikka hän ei nimellisesti ole toimitusjohtaja, eikä heidän yrityksensä ole esimerkiksi osakeyhtiö. H4 kokee olevansa arvostuksellisesti täysin samalla viivalla muihin yrittäjiin nähden. Yritysmuoto ei nosta tai laske yrityksen arvostusta tai mainetta H4:sen mukaan. Luottamus yhtiömiesten kesken tulee H4:sen

mukaan olla täydellistä. Avointa yhtiötä ei H4:n mukaan kannata perustaa, tai mitään muutakaan yritystä, jos ei luota yhtiökumppaneihinsa täydellisesti.

”Minä en näe, että sillä on mitään merkitystä asiakkaiden silmissä yrityksen arvostukseen, mikä yritysmuoto meillä on. Jos haluaisin niin sanottua arvostusta lisää, yritysmuoto olisi osakeyhtiö ja nimeäisin itseni toimitusjohtajaksi tai general manageriksi tai muuta sellaista, sekin arvostus olisi minun vain tuntemattomien ihmisten takia” (Haastateltava 4.)

H5 oli saanut yhtiökumppaninsa kanssa lakimieheltä neuvoja yritysmuotoa suunnitellessa. Lakimies oli neuvonut H5:sta samoin perustein kuin kirjanpitäjä H4:sta. Muut tekijät olivat perustamisen helppous ja vähäinen rahan tarve, miksi H5 valitsi avoimen yhtiön yritysmuodoksi. Ay:n hyviä puolia ovat H5:n mukaan yksinkertaisuus, nopea toiminta, vapaus sekä voitto-osuuksien helppo lunastaminen. H5 koki henkilöverotuksen avoimessa yhtiössä toimivaksi tavaksi, mutta oli lakimiehen neuvojen perusteella tietoinen, mikäli voittoa tulee paljon, olisi yritysmuodon vaihtoa osakeyhtiöksi pohdittava. H5 kertoi, että avoin yhtiö sopii juuri hänen alalleen. He eivät joudu ostamaan arvolisäverollisia ostoksia vaan voivat suorittaa palvelunsa omilla käsillään niin kuin fysioterapian hoidoissa vaaditaan. H5 kertoi, että he tarvitsevat hoitaakseen potilaitaan vain vähän erilaisia laitteita ja pystyvät käytännössä tarjoamaan palveluita potilailleen niin kauan kuin vain ovat itse työkykyisiä. H5 ei koe, että hänen alallaan avoimesta yhtiöstä yritysmuotona olisi mitään negatiivista, H5 mainitsee vain edellisten tapaan, että molemmat yhtiömiehet ovat rahallisesti itse vastuussa. Yritysmuotoa koskevaa arvostusta H5 ei ole pohtinut, vaan on erittäin tyytyväinen nykyiseen yhtiömuotoon. Luottamuksesta puhuttaessa, H5 kertoi sen olevan täydellistä ystäväänsä kohtaan.

”Minun mielestä avoin yhtiö sopii meille hyvin, me voidaan tehdä tätä työtä niin kauan kuin vain itse ollaan työkykyisiä omalla fyysisellä työllä. Me ei tarvita ihmeellisiä laitteita tai meidän ei tarvitse ostaa paljoa arvolisäverollisia ostoksia. Lisäksi oma yritys oli rahallisesti parempi vaihtoehto kuin työskennellä julkisessa sairaalassa” (Haastateltava 5.)

H6 oli suunnitellut liikeideansa automyyntiyrityksen ympärille. H6 ei halunnut ottaa koko yrityksen taloudellista puolta omille harteilleen, vaan tarjosi ystävälleen mahdollisuutta ryhtyä yhtiökumppanikseen. H6 kertoi, että avoimen yhtiön toiminnan aloittaminen oli nopeaa, helppoa ja rahallisesti se ei vaatinut suurta aloitus panosta. H6 on ollut tyytyväinen yritysmuotoon ja arvostaa avoimen yhtiön yksinkertaisuutta ja tapaa, miten yhtiömies voi nostaa yrityksestä palkkaosuuksia. Huonona puolena edellisten yrittäjien tapaan H6 mainitsi taloudellisen rixsin. H6 ei kokenut, että avoimen yhtiön perustaneilla yhtiömiehillä olisi sen suurempaa taloudellista riskiä kuin yrittäjillä muissa yritysmuodoissa, vaan kertoi, että

tavalla tai toisella yrittäjä on aina vastuussa yrityksestään myös taloudellisesti. H6 kertoi, että nykyinen heikko taloustilanne on kuitenkin johtanut siihen, että he eivät ole hetkeen nostaneet palkkaa yrityksessään vaan lähes kaikki rahat menevät tällä hetkellä yrityksen pyörittämiseen. H6 ei arvostellut avointa yhtiötä negatiivisesti, vaan mainitsi huonoja puolia kysyttäessä, että nykyinen taloustilanne on kaikille pienyrityksille hankala. H6 ei myöskään kokenut, että yritysmuoto vaikuttaisi, ainakaan heidän alallaan yrityksen arvostukseen. Luottamus kysymys, oli H6 tuttu aihe. Hän kertoi pohtineensa pitkään yrityksen perustamisvaiheessa, että kuka hänen ystävästään olisi hänelle ja yritykselle paras vaihtoehto. H6 kertoi valinneensa yhtiökumppanikseen pitkäaikaisen ystävänsä, jonka kanssa he ovat elämässä kokeneet paljon ja jolla oli tuntemusta markkinoinnista ja myyntityöstä. H6 halusi tuntea yhtiökumppaninsa taustat täydellisesti ja olla tietoinen myös siitä, että jos yritys joutuu konkurssiin, kyseisen yhtiökumppanin kanssa välit pysyisivät silti kunnossa eikä riitaantumisia tai muita konflikteja syntyisi.

Taulukko 4. Avoin yhtiö muotona

	Valinta	Hyvää/huonoa	Arvostus	Luottamus
H1	Toiminnan aloittamisen nopeus	+ Yksinkertainen + Työpanos - Riskialtis - Luottamus	Heikko arvostus, vieroksutaan kirjanpidon takia	Vaatii täydellisen luottamuksen, "avioliitto"
H2	Helppous	+ Yhtiösopimus -Yhtiömiehet vastuussa koko omaisuudellaan	Ajatellaan liian riskialttiiksi, luottamuksella iso merkitys	Kova luottamus, korostuu hankalina aikoina
H3	Hallinnolliset syyt	+ Hallinnolliset syyt - Verotus	Huono maine, Tuntematon	Ehdoton luottamus
H4	Kirjanpitäjä neuvoi	+ Yhtiömuodon vaihtaminen helppoa - Riskit	Yhtiömuoto ei vaikuta Arvostukseen	Itse valitsee yhtiökumppanin
H5	Lakimies Neuvoi	+ Ei alkupanosta + Palkkaosuudet - Riskit	Yhtiömuodolla ei ole merkitystä	Täydellinen luottamus, ystävään voi luottaa
H6	Riskien Jakaminen	+Vastuunjako +Palkkaosuudet - Riskialtis	Yhtiömuoto ei vaikuta	Täydellinen luottamus vaaditaan

Haastatteluiden tuloksista voidaan todeta, että avoimen yhtiön toiminnallinen ja hallinnollinen yksinkertaisuus ja helppous ovat suurimmat tekijät, miksi yrittäjät olivat päätyneet tähän yritysmuotoon. Yhtiömuodon valintaan vaikuttivat myös ulkopuolisen henkilön ohjeistukset kuten H5:n ja H4:n vastauksista voidaan todeta. Heillä päätökseen vaikuttivat

vahvasti kirjanpitäjän ja lakimiehen ohjeistukset. Avoimen yhtiön positiivisina puolina nousikin jokaisessa haastattelussa juuri yksinkertaisuus ja helppous sekä nopea päätäntävalmius. Haastateltavat arvostivat myös sitä, että alkupanosta ei avoimen yhtiön perustamiseen vaadita, vaan pelkkä työpanos riittää. Negatiiviset puolet avoimessa yhtiössä perustuivat tulosten mukaan avoimen yhtiön riskialttiuteen. H3 nosti verotusjärjestelmän yhdeksi negatiiviseksi puoleksi. Hänen mukaansa olisi hyvä, jos avoimeen yhtiöön voitaisiin suunnitella oma verotusjärjestelmä, eikä kaikkia henkilöverotuksen kohtia kuten kirkollisveroa verotettaisi myös yritykseltä, vaikka edes itse yrittäjäkään ei kuuluisi kirkkoon. H1 mainitsi myös yhtiömiesten välisen luottamuksen negatiiviseksi puoleksi, jos yhteistyö ja luottamus ole kunnossa.

Haastatteluiden tulokset jakautuivat kahteen osaan käsiteltäessä avoimen yhtiön arvostusta Suomessa. H1, H2 ja H3 olivat sitä mieltä, että avoimen yhtiön arvostus on heikkoa, johtuen ihmisten tietämättömyydestä ja tuntemattomuudesta. Osa syy tähän tuntemattomuuteen saattaa olla, että yrityksen nimestä ei itsessään selviä onko yritys avoin yhtiö, koska avoin yhtiö ei mainita nimessä esimerkiksi Ay kuten osakeyhtiö Oy. Tältä osin asiakkaat eivät tiedosta yritysmuotoa ja kuullessaan avoimen yhtiön nimen, sitä pidetään tuntemattomana. H4, H5 ja H6 olivat puolestaan sitä mieltä, että yritysmuodolla ei ole väliä yrityksen arvostukseen. Luottamus kysymykseen tulokset antoivat yhtäläisen vastauksen. Yrittäjien mukaan etenkin avoimessa yhtiössä yhtiömiesten välisen luottamuksen tulee olla täydellistä, jotta yritys voisi toimia. Haastateltavien yhtiökumppaneina toimi hyviä ystäviä ja vanhoja työkavereita. H4 vertasi luottamusta myös muihin yritysmuotojen osalta.

”Mielestäni on aivan sama puhutaanko avoimen yhtiön luottamuksesta vai jonkin muun yritysmuodon luottamuksesta yhtiömiesten kesken. Mikään yritys ei toimi, jos toisiin ei voida luottaa ja itsehän yrittäjät pääosin valitsevat luotettavat kumppanit.” (Haastateltava 4)

5.2.4 Yrittäjyys Suomessa

Tutkimuksen kolmannessa teemassa käsiteltiin yrittäjyyttä Suomessa ja minkälaisena avoimen yhtiön yhtiömiehet byrokratian Suomessa kokevat.

H1 oli sitä mieltä, että Suomi on tehnyt hyvää työtä kannustaessaan ihmisiä yrittäjyyteen. H1 mainitsi, että tietoa yrittäjyydestä on Suomessa helposti saatavilla, jos vain yrittäjä sitä haluaa. Valtio yrittää tukea H1:n mukaan uusia yrityksiä esimerkiksi erilaisilla yrittäjän kursseilla, tuki- ja starttirahoilla. H1:n mukaan Suomessa yrityksen perustaminen ja sen toiminnan aloittaminen ei ole hankalaa, mutta yrityksen pyörittäminen vaatii paljon byrokratiaa, mikä syö etenkin pienyrityksiltä turhaan resursseja. Tätä H1 tarkensi, että etenkin elintarvikealalla aikaa kuluu hukkaan kaikenlaisiin paperi töihin, jotka H1 kokee mitättö-

miksi. H1 mainitsi, että elintarvikealalla on paljon erilaisia säädöksiä, joita pitää noudattaa sekä arvosteli, miksi lähes kaikesta toiminnasta pitää tehdä jonkin asteinen ilmoitus kirjallisesti. Lisäksi H1 arvosteli, että verotuksen hoitaminen vaatii liikaa paperitöitä. Teeman lopuksi H1 mainitsi myös, että hänen mielestään Suomessa on tehty byrokratia niin monimutkaiseksi, että kukaan valtion virkamies ei enää tunnu tietävän, että mikä vaikuttaa mihinkin ja minkälainen paperilappu missäkin tilanteessa nyt pitäisi täyttää.

H2 oli H1:n kanssa eri mieltä siitä, että kannustetaanko Suomessa yrittäjyyteen. H2 toki mainitsi, että kannustaminen yrittäjyyteen on kasvanut, mutta vieläkin se ei ole hänen toivomallaan tasolla. Myös H2 oli sitä mieltä, että yritystoiminnan aloittaminen ei ole Suomessa vaikeaa, mutta liiallinen byrokratia häiritsee yritystoimintaa. H2 koki, että Suomessa ei ymmärretä, kuinka paljon aikaa pienyrityksen joutuvat käyttämään byrokraatiaan ja kuinka kalliiksi se yritykselle tulee niin taloudellisesti kuin ajallisestikin. H2 kertoi H1 tapaan, että yrittäjyydestä on saatavilla paljon tietoa Suomessa. H2 mainitsi, että yrittäjän pitäisi joka tapauksessa olla Suomessa moniosaaja ja vaikka tietoa on tarjolla, liiallinen byrokratia koettelee yrittäjää liikaa.

”Suomessa pitää kirjata milloin mitäkin papereita ja välillä tuntuu, että kukaan ei edes tiedä mitä tällä paperilla nyt tehdään tai mitä sillä saavutettiin. Turha byrokratia on pirun kallista ja se syö aikaa meidän kokoiselta yritykseltä kohtuuttomasti ja välillä tuntuu, että itse yrittämiseen ja työn tekoon ei jää enää aikaa, lisäksi pitäisi olla jokin moniosaaja, kun virastoissa ei tiedetä että mitäs tässä tilanteessa nyt pitäisi täyttää.” (Haastateltava 2.)

H3 oli edellisten yrittäjien kanssa samoilla linjoilla. H3 koki, että etenkin nykyään ja tässä markkinatilanteessa Suomessa kannustetaan hyvin yrittäjyyteen. Tietoa on H3:n mukaan paljon tarjolla ja erilaista rahallista tukea voi valtiolta hakea suhteellisen helposti. H3 oli samaa mieltä, että byrokratia syö yrittäjältä liikaa aika- ja taloudellisia resursseja. H3 koki, että Suomessa yrittäjällä ei jää aikaa yrittää, vaan kaikki aika tuntuu menevän paperihommissa erilaisia säädöksiä ja ilmoituksia täydentäessä. Lopuksi H3 kertoi vielä, että vaikka tietoa yrittäjyyteen on saatavilla paljon, on hankala tietää miten missäkin tilanteessa tulisi toimia ja jokainen tilanne tulee tarkastaa erikseen, että mitä esimerkiksi laki sanoo missäkin ongelmatilanteesta sillä hetkellä.

H4 kertoi, että Suomessa tietoa yrittäjyydestä on tarjolla paljon ja sen on yrittäjältä itseltään kiinni haluaako hän tätä tietoa kerätä. H4 toivoi, että arvolisävero laskettaisiin ja työvoimakustannuksiin puututtaisiin. H4 koki, että uuden työntekijän palkkaaminen ei ole hankalaa, mutta siitä johtuvat kulut yritykselle ovat karanneet käsistä. H4 kertoi, että he haluaisivat palkata välittömästi lisää työvoimaa, mutta erilaiset valtiolle maksettavat työn-

tekijämaksut ovat niin suuria, että se rasittaisi yrityksen taloutta liikaa suhteessa saatuun työpanokseen. H4 mainitsi edellisten yrittäjien tapaan, että erilaisia tukia on tarjolla Suomessa, mutta tuen saaminen vaatii tarkat laskelmat. H4 kritisoi myös Suomen byrokratiaa, joita yrittäjät joutuvat kokemaan. H4:n sanojen mukaan ravintola-alalla etenkin anniskelu-oikeuden hakeminen on uskomaton paperiviidakko. H4 arvosteli myös rakennusluvan saantia Suomessa liian monimutkaiseksi.

”Työntekijän palkkaaminen ei itsessään ole monimutkaista, mutta siitä aiheutuvat kulut, kuten työntekijän vakuutusmaksut, verot, eläkkeet yms. vaativat paljon aikaa ja rahaa. Esimerkiksi jos työntekijä tienaa noin 2000€, se saattaa maksaa firmalle 60–70 %:n lisäkulut ja työntekijä onkin firmalle vähintään 3200€ maksava työntekijä ja kaikista täytyy täytellä kaikkennäköisiä papereita mihin taas kuluu aikaa ja rahaa.”
(Haastateltava 4.)

H5 koki, että valtio tuki heitä hyvin perustaessaan yritystä ja nykyään yrittäjyyteen Suomessa kannustetaan vielä enemmän. Uutta tietoa H5:n mukaan tuli paljon, mutta apua oli helposti saatavilla. H5 kertoi, että heillä on olemassa Kela:n kanssa tehty yhteistyösopimus, jonka kautta Kela tarjoaa yritykselle potilaita. Nykyinen markkinatilanne ei H5:n mukaan liiemmin vaikuta heidän alallaan, koska ihmiset joka tapauksessa arvostavat omaa terveyttään ja valtio tukee juuri Kelan sopimuksella yrityksen toimintaa. H5 koki edellisten yrittäjien tapaan, että Suomessa yrittäjään ja yritykseen kohdistuu suuria kustannuksia ja paperityöt lisääntyvät koko ajan.

H6:n mielestä Suomessa arvostetaan yrittäjyyttä ja siihen kannustetaan. H6 kertoi, että hän oli käynyt yrittäjyyttä käsittelevän valtion tarjoaman kurssin, ennen yrityksen perustamista. H6:n mukaan rahallista tukea voi valtiolta hakea, mutta tuen saamiseksi vaaditaan tarkkoja laskelmia yrityksen toiminnasta. H6 ei eroa edellisistä yrittäjistä. H6 oli myös sitä mieltä, että Suomessa byrokratia rasittaa yritystä liikaa. H3:n tapaan H6 sanoi, että välillä tuntuu, että yrittämiseen ei jää enää aikaa paperitöiden jälkeen.

Taulukko 5. Yrittäjyys Suomessa

	Yrittäjyys Suomessa	Byrokratia
H1	Yrittäjyyttä arvostetaan, valtio tukee, ei ole monimutkaista perustaa	Liian kovaa, paljon "turhaa"
H2	Ei kovin kannustavaa, byrokratia häiritsee	Kallista, yrittäjää koetteleva
H3	Kannustus ei ole toivotulla tasolla, kallista yrittää	Kallista, "ei aikaa yrittää"
H4	Yrittäjyyteen kannustetaan, kilpailu kovaa	Liian monimutkaista (anniskelulupa, rakennuslupa)
H5	Alv. alhaisemmaksi, työvoimakustannukset kohtuuttomat	Isot kustannukset, paperihommat lisääntyvät
H6	Yrittäjyyteen kannustetaan, byrokratia rasittaa liikaa	Liian tarkkaa ja epäolennaista, ei jää aikaa yrittää

Tulosten mukaan haastateltavat olivat H2:ta lukuun ottamatta sitä mieltä, että Suomessa arvostetaan yrittäjyyttä ja siihen kannustetaan. H3:n mielestä kannustus ei kuitenkaan vielä ole hänen toivomallaan tasolla. Tietoa yrittäjyydestä ja yrityksen perustamisesta on tulosten mukaan saatavilla paljon ja vaivattomasti. Tulosten mukaan haastateltavat olivat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että Suomen byrokratia yrittäjyyttä kohtaan on liian kovaa ja se syö etenkin pienyrityksiltä kohtuuttomasti resursseja niin ajassa kuin rahassa. Kovaa byrokraatiaa ja sen monimutkaisuutta tukee myös yhden haastateltavan kommentti yhteiskunnan toimivuuden ymmärtämättömyydestä. Haastateltava kertoi, että Suomi laski autoveron määrää ja virkamiehet pelkäsivät, että miten menetetyt verotulot voitaisiin korvata. Autoveron laskun jälkeen, autoverollisten autojen tuonti Suomeen kasvoi kuitenkin niin paljon, että valtio saikin enemmän verotuloja kuin ennen autoveron laskua. Tulokset tukevat myös tutkijan mielipidettä Suomen byrokratian monimutkaisuudesta. Tutkijan mielestä Suomeen on laadittu liian paljon erilaisia säädöksiä, jotka hankaloittavat joka päivästä yrittäjän arkea ja vaativat häneltä liian paljon aikaa verrattuna siihen, mitä täytetyllä lomakkeella saavutettiin.

5.2.5 Tulevaisuuden suunnitelmat ja tulevaisuuden yrittäminen

Tutkimuksen neljännessä ja viidennessä teemoissa käsiteltiin yrittäjän tulevaisuuden suunnitelmia sekä minkälaisia neuvoja he antaisivat uusille yrittäjille. Nämä teemat ovat yhdistettynä seuraavassa tekstissä.

H1 kertoi, että tukkukauppa on elintarvikealalla isojen yritysten vallassa, sen takia on mahdollista, että yrityksen toimintaa jopa pienennetään, jotta raha saataisiin suoraan kuluttajalta. H1 on myös yhtiökumppaninsa kanssa keskustellut yritysmuodon muuttamisesta osakeyhtiöksi, mutta tässä markkinatilanteessa mitään merkittäviä päätöksiä ei ole vielä tehty. H1 kertoi, että hänellä alkaa olla ikää jo sen verran, että aikoo työskennellä enää maksimissaan viisi vuotta jonka jälkeen hän toivoo olevansa eläkkeellä. Haaveena olisi myydä tuolloin yritys nuoremmalle yrittäjälle kovaan hintaan. Uusia yrittäjiä H1 neuvoi miettimään kaksi kertaa, onko hänestä siihen ja onko hän valmis uhraamaan merkittävän osan vapaa-ajastaan ja omaisuudestaan yritykselle. Lisäksi H1 neuvoi uusia yrittäjiä muistamaan, että yrityksen maksut kulkevat jälkijunassa ja saadut rahat eivät ole omaa vaan niillä tulisi ensisijaisesti varmistaa yrityksen toimivuus.

"Elintarvikeala on nykyään niin isojen yritysten vallassa, että voi olla että tulevaisuudessa toimintaa jopa pienennetään, jotta raha saataisiin suoraan kuluttajalta, mutta osakeyhtiöksi yritys olisi tarkoitus joka tapauksessa jossain kohtaa muuttaa."

(Haastateltava 1.)

H2:n tulevaisuuden suunnitelmissa oli toimintansa laajentaminen tai mahdollisesti koko toimenkuvan muuttaminen. H2 kertoi, että valtio on tekemässä erilaisia päätöksiä taksialalle kuten taksiluvan vapauttaminen, jotka mahdollisesti pakottavat heitä muuttamaan toimintaansa. Haaveena on ostaa enemmän autoja ja panostaa suurempien asiakasmäärien kuljettamiseen esimerkiksi pikkubusseilla. Riskejä on H2:n mukaan paljon, mutta yritys on tarkoitus muuttaa mahdollisimman nopeasti osakeyhtiöksi kun liikevaihto kasvaa. H2 neuvoi, että ei kannata ryhtyä yrittäjäksi, jos ei itse usko täydellisesti suunnitelmaansa ja menestysmahdollisuuteensa. H2 painotti, että yrittäjän pitää uskoa tulevaisuuteen. Hän lisäsi vielä, että yrittäjä ei voi olla varma tulevaisuudestaan, kun ensimmäinen voitollinen vuosi on saavutettu.

H3 kertoi, että hän on toiminut yrittäjänä jo niin pitkään ja ikä alkaa painaa, että sukupolvenvaihdos on yrityksessä ajankohtaista. H3 paljasti, että tytär on mitä todennäköisimmin jatkamassa isänsä toimintaa. Yritysmuodon on tarkoituksena pysyä edelleen avoimena yhtiönä. H3 neuvoi olemaan uusia yrittäjiä ajan tasalla säädöksistä ja laeista. Yrittäjän tulee olla moniosaaja ja kaikki uusi tieto on hyödyllistä ja se kannattaa varastoida talteen. Lisäksi H3 painotti, että pitää uskoa itseensä ja uskaltaa yrittää vastoin käymisistä huolimatta.

H4 mainitsikin jo ennen, että yrityksen toiminta on laajentumassa Porvoosta Vantaalle yhdellä uudella ravintolalla/elintarvikekioskilla. H4 kertoi, että yritysmuotoa ei ole tarkoituksena muuttaa, mikäli liikevaihto säilyy ennallaan. Etenkin ravintola-alalla paikka on H4

mukaan erittäin merkittävä piirre. Uusille ravintola-alan yrittäjille H4 neuvoikin, että kartoit-
takaa paikka tarkasti, hyvä paikka voisi olla jokin läpikulkupaikka. Muita neuvoja olivat
itsensä tutkiminen ja itseensä uskominen sekä markkinointitaitojen kehittäminen ja alan
ymmärrys. Pilke silmä kulmassa H4 toivoi asuvansa noin 10 vuoden kuluttua Karibialla
yrityksensä jatkaessa toimintaansa Suomessa.

”Ollaan kirjanpitäjän neuvojen mukaisesti tietoisia, milloin ehkä kannattaisi muuttaa
osakeyhtiöksi, jos liikevaihto kasvaa paljon. Siihen asti avoin yhtiö on ollut toimiva
ratkaisu eikä olla nähty, että miksi toimivaa systeemiä tulisi vaihtaa.”

(Haastateltava 4.)

H5 kertoi, että tulevaisuuden suunnitelmia ei ole pohdittu kovinkaan tarkkaan. Samaa työ-
tä jatketaan niin kauan kun innostus ja auttamisen sekä onnistumisen tunne säilyy. Yri-
tysmuotoa ei H5:n mukaan ole tarvetta muuttaa. H5 toivoi, että noin 10 vuoden kuluttua
voisi jo vähentää työntekoa, olla enemmän kotona ja vähemmän töissä. H5 neuvoi yrittäjiä
uskomaan itseensä, luottamaan taloudellisiin mahdollisuuksiin ja olemaan avoinna muu-
toksille.

H6 kertoi edellisessä teemassa, että he eivät ole markkinatilanteesta johtuen nostaneet
käytännössä ollenkaan palkkaa viime aikoina. Tästä johtuen H6 oli melko epävarma tule-
vaisuudesta. Hän kertoi, että on valmis myymään yrityksen, mikäli saa toivomansa korva-
uksen ostajalta. H6 kuitenkin kertoi, että edelliset voitolliset vuodet mahdollistavat tämän
hetkisen toiminnan, vaikka rahaa ei hirveästi tule. H6 haluaisi laajentaa toimintaa eri kau-
punkeihin ja muuttaa yritysmuodon osakeyhtiöksi, mutta tällä hetkellä he keskittyvät asioi-
hin päivä kerrallaan. Omia tulevaisuuden suunnitelmia H6 ei osannut nimetä noin 10 vuo-
den skaalalla, vaan mainitsi uudelleen elävänsä tällä hetkellä päivä kerrallaan. H6 neuvoi
H1 tapaan miettimään, onko yrittäjä valmis uhrautumaan. Lisäksi edellisten tapaan itse-
sä ja tavoitteisiin uskomisen on yrittäjänä olemisessa tärkeimpiä tekijöitä. Verkostoitumis-
ta H6 arvostaa ja kannustaa uusia yrittäjiä luomaan uusia suhteita aina kun sellainen on
mahdollista.

Taulukko 6. Tulevaisuuden suunnitelmat ja neuvot

	Tulevaisuus	Yritysmuodon muuttaminen	Neuvoja uusille yrittäjille
H1	Toimintaa saatetaan pienentää	Kyllä	Mieti kaksi kertaa. Onko valmis uhrautumaan? Kaikki raha ei ole omaa.
H2	Laajentaminen, lisää palveluita	Kyllä	Usko tulevaisuuteen. Ensimmäiset vuodet saattavat olla tappiollisia.
H3	Sukupolvenvaihdos	Ei	Harkitse. Esteet ylitetään!
H4	Laajentaminen	Ei, mikäli liikevaihto pysyy samana	Harkitse toimipaikka tarkasti. Markkinoi ja tutki itseäsi.
H5	Toimintaa jatketaan nykyiseen tapaan	Ei (liikevaihto)	Ole innostunut ja kehitä itseäsi. Valtio järjestää paljon yrittäjäkursseja.
H6	Päivä kerrallaan, laajentaminen Tarkoituksena	Kyllä, mahdollisuuksien mukaan	Verkostoidu ja usko itseesi.

Tulosten perusteella on tutkijan mielestä hienoa todeta, että jokaisella yrittäjällä on katse tulevaisuuteen ja jonkinlainen tulevaisuuden suunnitelma toiminnan jatkuvuuden kannalta. Tulokset jakautuivat, koskien toiminnan laajentumista ja yritysmuodon muuttamista osakeyhtiöksi. H2 ja H4 olivat haastatteluhetkellä laajentamassa toimintaansa ja H6:n tarkoituksena oli lähitulevaisuudessa laajentaa toimintaa. H1 mainitsi puolestaan saattavansa supistaa toimintaa, jotta tuotto saataisiin suoraan kuluttajalta ilman välikäsiä. Muiden osalta toiminta näyttää jatkuvan ennallaan. H1, H2 ja H6 kertoivat suunnittelevansa yritysmuodon muuttamista osakeyhtiöksi. H4 ja H5 kertoivat muuttavansa yritysmuodon osakeyhtiöksi, jos liikevaihto kasvaa liian suureksi avoimelle yhtiölle. H3 kertoi, että tulevan sukupolvenvaihdoksen myötä yritysmuodon vaihtamisesta ei ole näkyvissä.

5.3 Pohdinta

Tutkimuksessa voidaan todeta, että haastattelut onnistuivat suunnitellusti ja tulokset vastasivat tutkimusongelmaan ja haluttuihin kysymyksiin. Tutkimuksen teoria osuudessa oli mainittu useita erilaisia syitä, miksi henkilö ryhtyy yrittäjäksi. Tuloksista voidaan todeta teorian mukaisesti, että ei ole mitään yhtä syytä ryhtyä yrittäjäksi, vaan siihen on monta eri syytä tai tapaa. Haastatteluihin osallistuneet yrittäjän ryhtyivät yrittäjiksi perhetaustojen,

mahdollisuuksien, sattumien ja taloudellisten syiden osalta. Jokainen haastateltava kertoi omien näkemysten kautta, minkälainen yrittäjän tulisi olla ihmisenä ja minkälainen ammattitaito hänellä tulisi olla.

Tutkimusongelmaan tulosten perusteella voidaan todeta, että avoin yhtiö on erittäin haavoittuvainen ja sen toimintaan liittyy monia riskitekijöitä. Tulosten mukaan tulevien yrittäjien tulisi pohtia tarkkaan avoimeen yhtiöön kohdistuvia vaaroja ja perehtymään syvämmmin, mitä avoin yhtiö yritysmuotona tarkoittaa.

Tutkimus osoitti, että avoin yhtiö on haavoittuvainen ja hankalina aikoina toimintaa voidaan jatkaa siihen asti, kun yhtiömiehillä riittää rahaa ja omaisuutta, jos itse toiminta ei tuota rahaa tarpeeksi. Muu yrittäjän omaisuus koskee kuitenkin kaikkea muulle perheelle kuuluvaa kuten asunto, auto tai muuta sellaista, joka voidaan ilmoittaa pantiksi veloille ja joka voidaan velkakierroksessa menettää. Karkeimman arvion perusteella, tutkijan mukaan avoimen yhtiön toiminta itsessään on toisen omaisuudella leikkimistä. Tällä tutkija tarkoittaa sitä, että jos toinen yhtiömies tekee huonon päätöksen, voi hän päätöksellään syödä myös toisen yhtiömiehen omaisuuden ja ajaa molemmat konkurssiin. Tämä tutkimus on kuitenkin avannut myös tutkijan silmät avoimesta yhtiöstä. Tutkimuksen haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että avoin yhtiö käytetyistä yritysmuodoista ehkä se tuntemattomin, eikä tutkija itsekkään ennen tutkimusta täysin tuntenut avoimen yhtiön toimintaa. Tutkimuksen tietoperusta puoltaa haastateltavia avoimen yhtiön positiivisten puolten osalta. Teoria osuuden mukaan, avoin yhtiö on nopea ja helppo perustaa, eikä sen perustamiseen vaadita alkupanosta vaan pelkkä työpanos riittää. Se on myös hallinnollisesti yksinkertainen ja päätöksiä voidaan tehdä nopeasti. Samanlaisia tuloksia saatiin myös haastatteluissa ja juuri nämä syyt olivat painavimmat tekijät, miksi tutkimukseen osallistuneet yrittäjät olivat perustaneet kyseisen yhtiömuodon.

Tutkimuksen haastatteluissa selvisi, että joillekin aloille ja toiminnalle avoin yhtiö sopii hyvin. Esimerkiksi H5:den yritys keskittyi fysioterapian palveluihin. Tällä alalla itse työ voidaan pääosin suorittaa omilla käsillä tai käyttäen jotain pientä apuvälinettä kuten jumppapalloa, puntteja tai muuta sellaista. Tämä tulos oli tärkeä tutkimuksen kannalta ja sen mukaan voidaan todeta, että avoin yhtiö sopii hyvin juuri sellaiseen toimintaan, jossa työ voidaan suorittaa pelkillä käsillä ja ruumiillisella työllä, mutta taloudellinen vastuu ja riskit halutaan jakaa toisen yhtiökumppanin kesken. Toinen yhtiökumppani myös mahdollistaa suuremman työvoiman, mikä puolestaan saattaa parantaa yhtiön tulosta. Avoimen yhtiön taloudellisen haavoittuvuuden ja mahdollisesti resurssien puutteen vuoksi, tutkimuksesta kävi ilmi, että avointa yhtiötä ei ole paras vaihtoehto sellaiseen toimintaan, jossa toiminta on kallista ulkoisten kustannusten osalta. Tutkimus osoitti myös että avoin yhtiö ei ole pa-

ras vaihtoehto sellaiselle toiminnalle, jonka tueksi vaaditaan kalliita laitteita tai koneita, jotka ovat alttiita vanhentua tai rikkoutua.

H3 mainitsi haastatteluissa, että ei ole tyytyväinen, että avoimeen yhtiöön käytetään henkilöverotusta. Tutkijan on samaa mieltä H3:n kanssa siitä, että on merkillistä, että myös yritys itsessään joutuu maksamaan esimerkiksi kirkollisveroa, vaikka itse yrittäjä ei kuulu sikaan kirkkoon. Uutta verotusjärjestelmää tutkija ei lähde kommentoimaan, mutta tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että avoimeen yhtiöön kohdistuvaa verotusta voitaisiin pohtia uudelleen maalaisjärjellä. Jos käytetään henkilöverotusta, ei tutkijan mielestä yritykseen voida kohdistaa sellaisia verotettavia tapahtumia, jotka ovat tarkoitettuja ihmiselle. Yritys ei itsessään ole yksi henkilö vaan ihmisen luoma ja omistama.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että edellä mainittujen asioiden mukaan avoin yhtiö voisi olla toinen yrittäjän perustama yritys, tai se voisi olla toiminimen laajentumisen tulos, jonka jälkeen voitaisiin pohtia osakeyhtiötä yritysmuodoksi. Haastatteluissa H2 kertoi, että ensimmäiset 1-3 vuotta saattavat olla tappiollisia ja tästä syystä tuottamaton avoin yhtiö saattaisi syödä heti yrittäjyyden alkuvaiheessa jo molempien uusien yrittäjien omaisuuden. Haastateltavat yrittäjät olivat myös tietoisia, että avoin yhtiö kannattaa muuttaa osakeyhtiöksi, jos liikevaihto tai tuotto kasvaa rasittaen henkilöverotusta liikaa. Näiden tulosten perusteella voidaan todeta, että avoin yhtiö kannattaa juuri tällaisessa tilanteessa muuttaa osakeyhtiöksi, samalla henkilökohtainen taloudellinen vastuu pienenee yhtiömuodon seurauksena.

Yrityksen perustamiseen ja toiminnan kannattavuuteen vaikuttavat useat eri tekijät. Tutkimuksen mukaan yrittäjien kannattaa hyödyntää kirjanpitäjiä ja lakimiehiä valittaessa yritysmuotoa ja laatimaan mahdollista rahoitussuunnitelmaa. Yrittäjän tulee kartoittaa liikeideansa ja selvittää haluttu kohderyhmä ja toiminta-alue. Tutkimuksen mukaan, yrittäjyydestä haaveilevien henkilöiden kannattaa hyödyntää tarjolla olevaa tietoa ja suorittamaan valtion järjestämiä yrittäjän kursseja sekä tutustumaan lakeihin ennen yrityksen perustamista, tutkimaan itseään ja uskomaan omiin unelmiinsa.

Taulukko 7. Tulosten yhteenveto.

Teema	Yhteenveto
Yrittäjyys	<ul style="list-style-type: none"> • Useita eri syitä/tapoja ryhtyä yrittäjäksi • Jokaisella on oma näkemys, mutta itseensä ja tulevaisuuteen uskominen tärkeimpiä tekijöitä yrittäjyydessä. • Hyvät ja huonot puolet; <ul style="list-style-type: none"> + Vapaus, onnistumiset, olla itsensä herra - Riskit
Avoin yhtiö	<ul style="list-style-type: none"> • Sopii fyysiseen työhön • Toimintaan, jossa ei tarvita kalliita koneita tai muuta kalustoa • Yhtiömiesten välinen luottamus ja yhteistyö merkittävä tekijä • Hyvät ja huonot puolet; <ul style="list-style-type: none"> + Helppo, yksinkertainen, nopea päätäntävalta, työpanos riittää - Haavoittuvainen, taloudelliset riskit, tuntemattomuus
Byrokratia	<ul style="list-style-type: none"> • Suomessa liian kovaa • Ei jää aikaa yrittää • Kallista, syö resursseja • Paljon turhaa
Tulevaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Liikevaihdon merkitys, jos kasvaa huomattavasti → osakeyhtiöksi • Tietämys lakimuutoksista ja säädöksistä • Uskoa omaan tekemiseen

Opinnäytetyöprosessi oli tutkijan kannalta palkitsevaa. Kirjoitettavaa ja uusien asioiden opettelua oli paljon. Kokonaisuutena opinnäytetyö tarjosi tutkijalle mielekkään, mutta aikaa vievän mahdollisuuden paneutua tutkijaa itseään kiinnostavaan aiheeseen. Alkuvaiheen epätietoisuuden jälkeen tietoperusta alkoi hahmottua ja tutkimuksen rajaus onnistuttiin suorittamaan kiitollisesti. Alkuperäinen suunnitelma oli luoda kattava yritysopas uusille

yrittäjille, joka paneutuisi tarkemmin juuri avoimen yhtiön perustamiseen. Tutkimusongelman määrittely ja aiheen rajaaminen osoittautui kuitenkin hankalaksi. Tämän jälkeen koko opinnäytetyö sai uuden ilmeen ja tutkimusongelmaksi muodostui tarkemmin, miksi perustaa avoin yhtiö. Tutkijaa kiinnostaa yrittäjyys ja hän halusi laajentaa tietämystään avoimen yhtiön riskeistä ja hyödyistä. Tutkimuksessa käytettiin teemahaastattelua ja haastateltavina olivat kuusi avoimen yhtiön perustanutta yrittäjää. Haastatteluiden kautta tutkija pääsi kasvojen keskustelemaan syvällisemmin avoimesta yhtiöstä ja kuulemaan yrittäjien omia kokemuksia. Tutkija arvostaa suuresti kokemusten tuomaa ammattitaitoa ja oli erittäin tyytyväinen tutkimusten tuloksiin. Tutkija sai selville, miksi avoimia yhtiöitä perustetaan ja minkälaisia riskejä tähän yritysmuotoon liittyy. Tutkija uskookin, että kaikki tämän opinnäytetyön tarjoama teoria ja empiirinen tieto auttavat ketä tahansa yrittäjyydestä haaveilevaa henkilöä ja etenkin kartoittamaan tutkijan tietä kohti yrittäjyyden haavetta.

Lähdeluettelo

Finlex 2015a. Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta. Luettavissa:

[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1919/19190122001?search\[type\]=pika&search\[pika\]=perustaminen](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1919/19190122001?search[type]=pika&search[pika]=perustaminen) Luettu: 1.3.15.

Finlex 2015b. Kirjanpitolaki. Luettavissa:

[https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336?search\[type\]=pika&search\[pika\]=kirjanpito%20avoin%20yhti%C3%B6](https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336?search[type]=pika&search[pika]=kirjanpito%20avoin%20yhti%C3%B6) Luettu: 1.3.15.

Finlex 2015c. Toiminimilaki. Luettavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1979/19790128> Luettu: 1.3.15.

Finlex 2015d. Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä. Luettavissa:

[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19880389?search\[type\]=pika&search\[pika\]=avoin%20yhti%C3%B6](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19880389?search[type]=pika&search[pika]=avoin%20yhti%C3%B6) Luettu: 1.3.15.

Finlex 2015e. Osakeyhtiölaki. Luettavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624> Luettu: 1.3.15.

Finlex 2015f. Osuuskuntalaki. Luettavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130421> Luettu: 1.3.15.

Holopainen, T. 2014. Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. 23. Uudistettupainos. Asiatieto Oy & Tekijä. Porvoo.

Kallio, J. Ripatti, E. & Tanni, K. Oma yritykseni. 2008. TAT-Palvelu Oy. Tampere.

Kananen, Jorma. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. 2010. Tekijät&Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Jyväskylä.

Kinkki, S. 2009. Yrityksen perustoiminnot. 5. Uudistettu painos. WSOYpro Oy. Helsinki.

Meretniemi, I. & Ylönen, H. Yrityksen perustajan käsikirja. 2008. 1. Painos. Otava. Keuruu.

OPH2014a. SWOT-analyysi. Luettavissa:

http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/wbl-toi/menetelmia_ja_tyovalineita/swot-analyysi Luettu: 13.10.14

OPH2014b. SWOT-analyysi. Luettavissa:

http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/wbl-toi/menetelmia_ja_tyovalineita/swot-analyysi Luettu: 15.10.14

Pitkämäki, A. Pk-yrityksen liiketoimintasuunnitelma. 2000. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

PRH2014a. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. Luettavissa:

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html> Luettu: 13.10.14

PRH2014b. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. Luettavissa:

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html> Luettu: 1.11.14

Uusyrityskeskus2014a. Liiketoiminnan aloittaminen. Luettavissa:

<http://www.uusyrityskeskus.fi/liiketoiminnan-aloittaminen> Luettu: 13.10.14

Vero 2015. Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. Luettavissa: [http://www.vero.fi/fi-](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio)

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio) Luettu: 1.4.15.

Wilhelmsson, T. & Jääskinen, N. Avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt. 2001. 3. Uudistettu painos. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Yrittäjät2014a. Minustako yrittäjä. Luettavissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/valmis-yrittajaksi/)

[FI/minustakoyrittaja/valmis-yrittajaksi/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/valmis-yrittajaksi/) Luettu: 13.10.14

Yrittäjät2014b. Minustako yrittäjä. Luettavissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/valmis-yrittajaksi/)

[FI/minustakoyrittaja/valmis-yrittajaksi/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/valmis-yrittajaksi/) Luettu: 13.10.14

Yrittäjät2014c. Osakeyhtiö. Luettavissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/)

[FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/) Luettu: 13.10.14

Yrittäjät 2014d. Avoin yhtiö. Luettavissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/avoinyhtio/)

[FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/avoinyhtio/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/avoinyhtio/) Luettu: 24.10.14

Yrittäjät 2014e. Rekisteröinti. Luettavissa:

<http://www.yrittajat.fi/minustakoyrittaja/rekisterointi/kaupparekisteri/> Luettu 24.10.14

Yrityssuomi2014a. Yritysidea. Luettavissa: <http://www.yrityssuomi.fi/yritysidea> Luettu: 13.10.14

Ytj 2014. Mikä on y-tunnus. Luettavissa: <http://www.ytj.fi/mika-on-y-tunnus> Luettu: 7.11.14

Liitteet

Liite 1. Haastattelulomake

Yritys:

Yrittäjä:

Taustatiedot

1. Sukupuoli

Nainen

Mies

2. Ikä

a. Alle 20 vuotta

b. 20 – 30 vuotta

c. 31 – 40 vuotta

d. Yli 40 vuotta

3. Montako vuotta olette toiminut yrittäjänä

a. Alle vuoden

b. 1 – 5 vuotta

c. 6 – 10 vuotta

d. Yli 10 vuotta

4. Minkä alan yrittäjä olette?

5. Toimialue

Yrittäjyys

6. Mikä sai teidät kiinnostumaan yrittäjyydestä?

7. Mitkä ovat mielestänne hyviä yrittäjän ominaisuuksia?

8. Miten liikeideanne syntyi? (Onko ensimmäinen yritys)
9. Mitkä ovat mielestänne yrittäjyyden hyvät ja huonot puolet?

Miksi perustitte avoimen yhtiön?

11. Mitkä ovat mielestänne avoimen yhtiön vahvuudet ja heikkoudet yleisesti?
12. Minkälaisena koette avoimen yhtiön arvostuksen yleisesti Suomessa?
13. Millaista on yhtiömiesten välinen luottamus?
14. Minkälaisessa tilassa mielestänne avoimet yhtiöt ovat tässä markkinatilanteessa?
15. Millainen kilpailutilanne on avointen yhtiöiden ja muiden alan yritysten kesken?
16. Avoimen yhtiön verotus?

Millaista mielestänne on toimia yrittäjänä Suomessa?

17. Onko Suomessa mielestänne helppo yrittää?
18. Onko yrittäjyydestä riittävästi tietoa saatavilla?
19. Minkälaisena koette byrokratian Suomessa yrittäjyyttä kohtaan?

20. Minkälaisia neuvoja antaisitte tuleville yrittäjille?

Millaisen näette yrityksenne tulevaisuuden?

21. Minkälaisena näette alanne kehityksen?

22. Aioitteko jatkaa samassa yrityksessä?

23. Laajentaminen?

24. Onko suunnitelmissa muuttaa yritysmuotoa?

25. Missä toivotte olevanne 10 vuoden kuluttua?